

QUADERNS D'AVALUACIÓ. 23

SETEMBRE DE 2012

L'avaluació de sisè d'educació primària

2012

Síntesi de resultats

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Consell Superior
d'AVALUACIÓ
del Sistema Educatiu

SUMARI

- 1 PRESENTACIÓ
- 3 L'AVALUACIÓ DE SISÈ D'EDUCACIÓ
PRIMÀRIA 2012. SÍNTESI DE RESULTATS
- 65 REVISTA DE LLIBRES
- 66 PUBLICACIONS DEL CONSELL
- 67 PUBLICACIONS RECENTS DEL CONSELL

© Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Edició
Servei de Comunicació
i Publicacions

Disseny gràfic
Estudi Carme Vives / Aina Pongiluppi

ISSN: 1885 - 9038

Si voleu més informació o voleu fer-nos qualsevol suggeriment, no dubteu a posar-vos en contacte amb nosaltres mitjançant la pàgina web del Consell, que trobareu al portal del Departament d'Ensenyament: <http://www20.gencat.cat/site/ensenyament>

PRESENTACIÓ

Els resultats globals de la prova d'avaluació de sisè d'educació primària del 2012 evidencien una lleugera millora respecte dels del 2011, dada que s'ha d'atribuir a la bona feina dels professionals de l'ensenyament, que ben segur que han anat introduint pràctiques pedagògiques de millora a partir de les dades obtingudes en l'avaluació de sisè d'educació primària des del 2009, que va ser el primer any que es va aplicar aquesta avaluació censal i externa a totes les escoles de Catalunya.

En general, els resultats obtinguts en cada competència avaluada, que es presenten en aquest número monogràfic dels *Quaderns d'avaluació*, corroboren la informació proporcionada pels cicles anteriors de l'avaluació de l'educació primària i per altres estudis d'avaluació. Són resultats molt semblants als obtinguts en l'avaluació de quart d'ESO aplicada per primer cop al febrer del 2012 (vegeu el número 22 dels *Quaderns d'avaluació*), la qual cosa ens indica que el sistema educatiu català manté les seves característiques de, per exemple, proporcionar un coneixement similar en llengua catalana i llengua castellana i de contribuir a la cohesió territorial en les dues etapes d'educació primària i secundària obligatòria.

En aquesta presentació del nou número dels *Quaderns d'avaluació* voldria ressaltar les innovacions que s'han introduït en la presentació de resultats de l'avaluació. En primer lloc, la incorporació de noves dades estadístiques a l'informe dels centres, que s'hi han afegit amb la voluntat de facilitar l'anàlisi comparativa dels cicles avaluatius i d'ajudar a la gestió de la millora, amb ple exercici de l'autonomia de centres. I en segon lloc, les noves anàlisis de dades que s'han incorporat en aquest número, que són innovacions que provenen de la presentació de resultats de quart d'ESO.

Així, hem afegit uns gràfics que mostren el percentatge d'alumnat situat en cada nivell de competència segons la variable de titularitat de centre controlada per l'efecte del nivell socioeconòmic de centre. La informació que ens aporten és rellevant perquè mostra clarament que la variable que incideix amb força en els resultats és la del nivell socioeconòmic del centre, per damunt de la variable titularitat.

Hem afegit també un apartat que analitza els resultats de l'alumnat segons algunes variables associades al rendiment per tal de visualitzar més bé quines tenen més incidència en els resultats obtinguts. Es presenten les variables associades a l'alumnat (que són el sexe, l'origen territorial i la repetició de curs) i les variables associades als centres (que

són la titularitat, el nivell socioeconòmic i les dimensions del municipi on s'ubica el centre). Les dades mostren que les variables que més incideixen sobre els resultats són la repetició de curs i la del nivell socioeconòmic dels centres.

I finalment, hem afegit quatre gràfics que mostren els resultats de cada competència desglossats en les deu àrees territorials en què s'ha dividit el territori de Catalunya. Com ha passat en els resultats de la prova d'avaluació de quart d'ESO, els gràfics posen en evidència que els resultats són equilibrats a tot el territori de Catalunya, ja que no hi ha grans diferències de puntuació entre els territoris analitzats en cap de les competències avaluades. Es pot afirmar, doncs, que el sistema educatiu català contribueix a cohesionar socialment el territori.

Joan Mateo

President del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

L'AVALUACIÓ DE SISÈ D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA 2012. SÍNTESI DE RESULTATS

ÍNDEX

1. Introducció	3
2. Objectius i característiques de la prova	4
3. Competències avaluades	5
4. Informació dels resultats	10
5. Resultats de l'alumnat	14
5.1. Resultats globals	
5.2. Resultats segons el nivell socioeconòmic del centre	
5.3. Resultats segons la titularitat dels centres	
5.4. Resultats segons el nivell socioeconòmic i la titularitat dels centres	
5.5. Resultats segons el sexe de l'alumnat	
5.6. Resultats segons l'origen territorial de l'alumnat	
5.7. Resultats segons les diverses variables associades	
6. Resultats segons el territori i la tipologia dels centres educatius	48
6.1. Resultats al territori	
6.2. Resultats segons la tipologia dels centres educatius	
6.3. Dispersió dels resultats entre les competències avaluades	
7. Conclusions	62

1. INTRODUCCIÓ

Els dies 7 i 8 de maig de l'any 2012 es va aplicar per quarta vegada a tot l'alumnat de sisè d'educació primària de Catalunya la prova de competències bàsiques. És una prova de caràcter extern i censal dissenyada per comprovar el nivell d'assoliment de les competències bàsiques lingüístiques i matemàtiques en acabar aquesta etapa educativa.

El caràcter extern de la prova, que és un element que contribueix a la seva objectivitat, ha comportat un procés organitzatiu complex. S'han creat vuitanta comissions d'aplicació, distribuïdes territorialment i constituïdes per un inspector o inspectora que exerceix la presidència de la comissió, un professional dels Serveis Educatius que exerceix com a secretari de la comissió i un nombre d'aplicadors externs igual o superior al nombre de

centres de cada unitat territorial. En total, s'hi han implicat 2.407 docents d'educació primària i secundària. Per garantir l'objectivitat dels resultats, s'han donat unes pautes concretes de correcció. La prova ha estat corregida per docents externs als centres educatius, procedents de les comissions d'aplicació.

La prova d'avaluació de sisè d'educació primària l'han feta més de 64.000 alumnes. S'hi han implicat més de 2.400 docents d'educació primària i secundària

L'alumnat matriculat de sisè curs d'educació primària al mes de maig de 2012 és de 71.759 nens i nenes (uns tres mil més que el curs anterior), que pertanyen a 2.136 centres (trenta-cinc més que el curs anterior).

La majoria de centres educatius són públics (1.542) i la resta són privats concertats (574) o privats (20). De l'alumnat que ha fet la prova, el 49,3% són nenes i el 50,7% són nens. Hi ha un 6,1% de l'alumnat matriculat a sisè d'educació primària que ha fet la prova, però que no ha estat objecte de correcció externa. Aquest alumnat ha estat corregit internament pel mateix centre, ja que ha estat diagnosticat amb necessitats educatives especials o és de recent incorporació al sistema educatiu i té, per tant, un domini insuficient de la llengua. En aquests casos, no ha fet la prova. El percentatge d'alumnat amb correcció interna del curs passat va ser del 8,2%.

2. OBJECTIUS I CARACTERÍSTIQUES DE LA PROVA

L'objectiu principal de la prova, com ja s'ha dit, és comprovar quin és el nivell d'assoliment de les competències bàsiques de l'alumnat quan acaba l'educació primària. A partir de l'anàlisi dels resultats obtinguts per cada centre educatiu es poden arbitrar eines d'ajust i millora per als centres i els docents, aplicables al llarg de tota l'etapa d'educació primària, amb la finalitat de millorar els resultats en el futur. La prova permet, també, donar informació detallada a les famílies, que s'ha d'entendre com un complement a la informació que ja proporcionen els centres amb l'avaluació continuada.

És una prova universal per a tot l'alumnat de sisè d'educació primària i de caràcter extern que no determina el pas a l'educació secundària obligatòria

Altres objectius de la prova són l'enfortiment de l'autonomia de centre, en proporcionar a cada un dels centres educatius informació que ha de servir per determinar quins són els seus punts forts i quins els seus punts febles. Les mesures de millora a prendre no poden ser, doncs, generalitzables a tots els centres de Catalunya sinó que s'han de concretar segons les circumstàncies de cada un.

També es pretén afavorir el trànsit individualitzat a l'educació secundària obligatòria en donar informació concreta de la situació de cada alumne/a. A nivell de sistema educatiu, la prova d'avaluació de sisè d'educació primària permet conèixer la situació educativa de Catalunya al final d'una etapa fonamental en la formació de les persones. La prova permet efectuar anàlisis de tendències, aplicables a cada centre educatiu.

S'ha de tenir en compte que la prova mesura els coneixements i les competències bàsiques en els àmbits avaluats i no els nivells d'excel·lència de l'alumnat. També s'ha de considerar que la prova no determina el pas a l'educació secundària obligatòria.

3. COMPETÈNCIES AVALUADES

Com en els cursos anteriors, les competències avaluades són la competència lingüística en llengua catalana, castellana i llengua estrangera i la competència matemàtica. S'ha avaluat l'aranès a l'Aran.

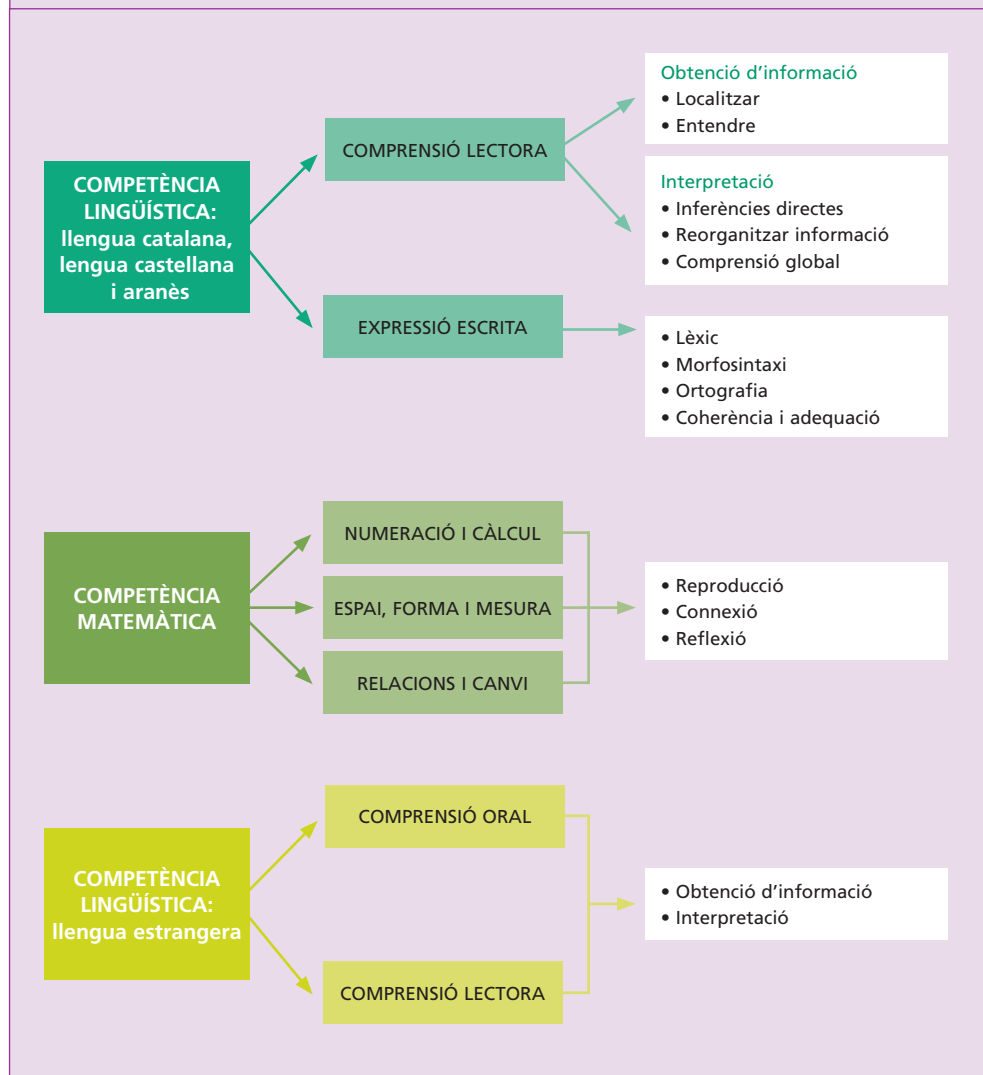
La **prova de competència lingüística en llengua catalana i castellana (i aranès)** comença amb un dictat, en el qual s'han d'escriure una dotzena de paraules, que serveix per avaluar l'ortografia. A continuació hi ha dos estímuls (dos textos de tipologia diferent: un text narratiu i un d'informatiu) i una sèrie de preguntes (la majoria de resposta tancada, amb ítems d'elecció múltiple) que avaluen la comprensió lectora i l'expressió escrita. L'últim exercici és una redacció. Els processos avaluats en la comprensió lectora són l'obtenció d'informació i la interpretació del significat del text. L'expressió escrita s'avalua amb ítems tancats de competència lingüística (lèxic i morfosintaxi) i amb la redacció que tanca cada prova. Amb la redacció s'avaluen els aspectes formals (lletra, espais, marges), la competència discursiva (coherència i adequació) i la competència lingüística (ortografia, lèxic, morfosintaxi).

La **prova de competència matemàtica** consta de catorze activitats, que parteixen d'un estímulo diferent i que prioritzen els blocs de contingut del currículum que fan referència a la numeració i càlcul, a l'espai, forma i mesura i a les relacions i canvi. La prova avalua l'habilitat de l'alumnat per comprendre, utilitzar i relacionar els nombres, produir i interpretar diferents tipus d'informació matemàtica, aplicar un coneixement sobre aspectes quantitatius i espacials de la realitat, i entendre i resoldre problemes i situacions relacionats amb la vida quotidiana.

La **prova de competència lingüística en llengua estrangera** avalua la comprensió oral i la comprensió escrita. La prova, que s'ha aplicat majoritàriament en llengua anglesa,

comença amb dos exercicis orals, en què s'escolten tres vegades dos textos breus. A continuació hi ha dos estímuls (dos textos de diferent tipologia: un d'informatiu i dos textos breus sobre les vacances) i una sèrie de preguntes amb ítems de resposta múltiple que avaluen la comprensió lectora. Els processos avaluats, tant per a la comprensió oral com per a la comprensió lectora, són l'obtenció d'informació i la interpretació de la informació.

Figura 1 ■ Esquema de les competències avaluades en la prova de sisè d'educació primària 2012

Les figures **núm. 2 i 3** mostren un exemple de preguntes de competència lingüística en llengua castellana i un altre de competència matemàtica.

Figura 2 ■ Exemple de pregunta de competència lingüística en llengua castellana. Comprensió lectora

competencia lingüística
 lengua castellana

TEXTO 1

8. Según el texto ¿en qué orden se explican los hechos?

A. Visita al centro de la ciudad iluminada.	B. Fecha en que los padres de Manolito compraron el camión.	C. Aniversarios que se celebran en casa de Manolito.	D. Menú ligado a la celebración de la compra del camión.
---	---	--	--

a. C → B → D → A ☐
 b. A → C → B → D ☐
 c. C → A → D → B ☐
 d. B → D → A → C ☐

9. Ordena las siguientes palabras de más a menos:

bastante
mucho
nada
poco

Todo, _____, _____, _____, _____.

10. Un camión es un vehículo en el que habitualmente se transportan mercancías. ¿Cuál de los siguientes medios de transporte NO suele usarse para transportar mercancías?

a. Tren ☐
 b. Avión ☐
 c. Taxi ☐
 d. Buque mercante ☐

11. La persona que dice "¡Ojalá no se queme la comida este año!" expresa:

a. admiración ☐
 b. desprecio ☐
 c. deseo ☐
 d. duda ☐

evaluació educació primària | 5

Figura 3 ■ Exemple de pregunta de competència matemàtica. Espai, forma i mesura

competència matemàtica

ACTIVITAT 3 : UNITATS DE MESURA D'OBJECTES
Marca una X dins de la casella correcta.

a. La motxilla plena per anar a classe pesa 3

☐ kg
☐ g
☐ cm³

☐ A

b. Un regle de classe fa 30

☐ cm
☐ kl
☐ m

☐ T

c. La casa d'en Miquel té una superfície de 75

☐ l
☐ m³
☐ m

☐ m²

d. Una ampolla petita d'aigua conté 33

☐ kg
☐ cm
☐ cl

☐ A

avaluació educació primària 1 3

4. INFORMACIÓ DELS RESULTATS

Les proves tenen una garantia de validesa i fiabilitat avalada pel judici d'experts i per unes anàlisis estadístiques empíriques fetes a partir del pilotatge previ. La fortalesa dels instruments utilitzats avala que es prenguin decisions com el pes que ha de tenir cada un dels àmbits en la competència objecte d'avaluació o el nombre d'ítems que s'inclouen en cada àmbit.

Taula 1 ■ Pes que tenen en l'avaluació els àmbits de cada competència

Competència lingüística	Llengua catalana	Comprensió lectora	60%
		Expressió escrita	40%
	Llengua castellana	Comprensió lectora	60%
		Expressió escrita	40%
	Aranès	Comprensió lectora	60%
		Expressió escrita	40%
Competència matemàtica	Llengua estrangera (anglès i francès)	Comprensió oral	40%
		Comprensió lectora	60%
	Matemàtiques	Numeració i càlcul	35%
		Espai, forma i mesura	33%
		Relacions i canvi	32%

D'acord amb els criteris preestablerts, s'apliquen les anàlisis estadístiques que pertoquen segons la ponderació per àmbits de les competències avaluades, que ve determinada pel pes que les competències bàsiques tenen en el currículum, pel judici dels experts i pel tractament que fan de les competències diferents estudis internacionals. Les puntuacions per competència avaluada es transformen en una escala de 0 a 100 punts. A partir d'aquestes puntuacions s'obtenen dades globals de Catalunya, de centre i de cada alumne o alumna.

En aquesta escala s'han fixat tres nivells: el nivell baix, que correspon a l'alumnat que ha obtingut una puntuació per sota del punt $\mu - 15\%$; el nivell mitjà, que correspon a l'alumnat que ha obtingut una puntuació entre $\mu - 15\%$ i $\mu + 12\%$; i el nivell alt, que correspon a l'alumnat que ha obtingut una puntuació situada entre $\mu + 12\%$ i 100. Com

que la puntuació mitjana de cada competència varia, la puntuació que fixa els tres nivells no coincideix en les competències avaluades.

Com cada any, s'han generat automàticament dos tipus d'informe, un adreçat a les famílies i l'altre adreçat als centres educatius. L'informe adreçat a les famílies indica amb un asterisc el grau d'assoliment obtingut en cada competència avaluada (nivell alt, mitjà o baix). S'explicita també el nivell de l'alumne en les habilitats de cada competència, com ara l'aplicació de les normes ortogràfiques, la utilització de vocabulari adequat, la redacció coherent d'un text, l'habilitat amb les operacions amb nombres, el desplegament de figures geomètriques o la resolució de problemes amb unitats de mesura.

Com cada any, s'han fixat tres nivells d'assoliment de la competència: el nivell baix, el nivell mitjà i el nivell alt

Els centres educatius són els encarregats de fer arribar aquests informes a les famílies. Els poden completar amb d'altres observacions, si ho consideren oportú. Les famílies també poden demanar informació complementària als centres.

Aquest curs, s'han introduït dues novetats a l'informe adreçat als centres educatius amb l'objectiu d'ajudar-los a la gestió de la millora. Com cada any, l'informe conté la descripció dels aspectes avaluats en cada competència i el grau d'assoliment global del centre, que queda situat en el nivell baix, mitjà o alt. Per a cada competència avaluada s'inclou la mitjana global de Catalunya, com és habitual, però aquest curs s'hi afegeix la mitjana global dels centres del mateix nivell socioeconòmic. L'altra novetat és que en el gràfic de cada competència s'informa de les dades globals del centre, de la mitjana global de Catalunya i del resultat obtingut pel centre en l'avaluació del curs 2010-2011 perquè sigui més fàcil fer comparacions.

El curs 2011-2012 s'incorporen dades estadístiques a l'informe dels centres per facilitar l'anàlisi comparativa i ajudar a la gestió de la millora

Els equips docents dels centres educatius han d'analitzar aquests resultats i el director o directora els han de presentar al consell escolar del centre i tenir-los en compte en tots els processos d'autoavaluació de l'escola.

Figura 4.1 ■ Exemple d'informe de resultats per als centres

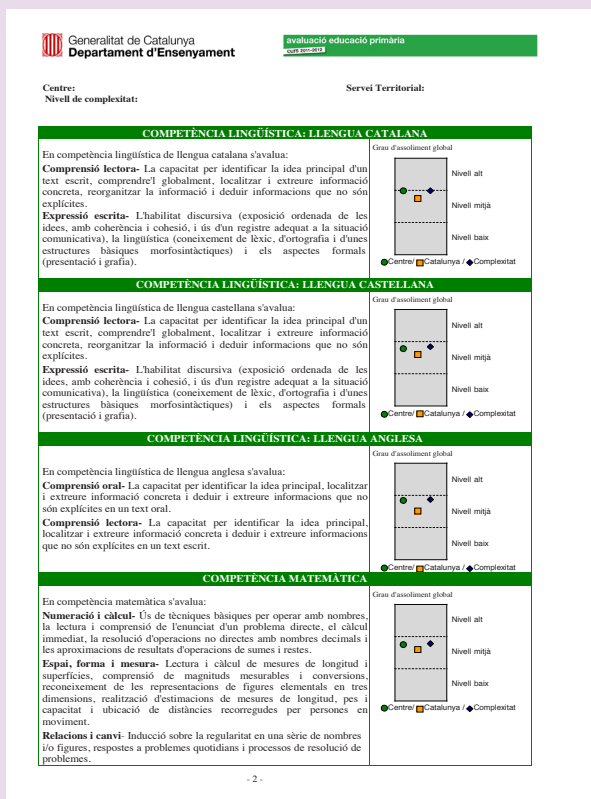
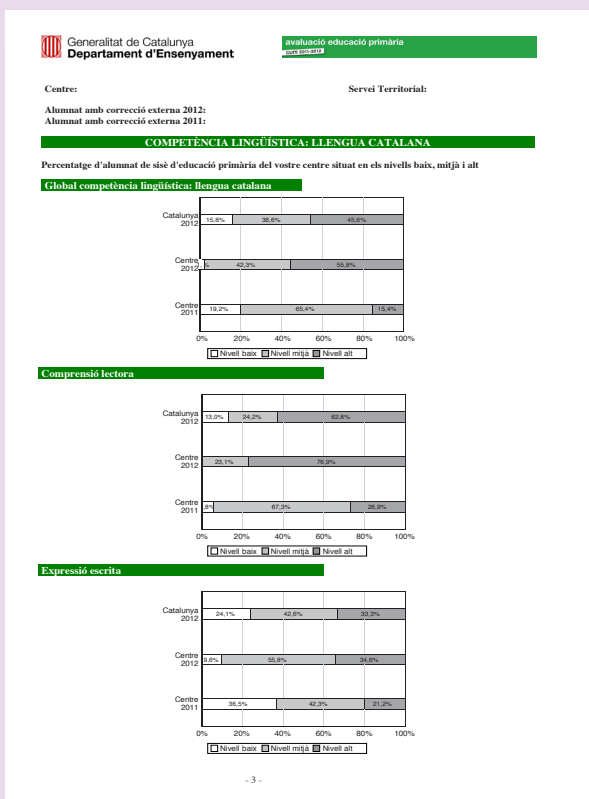

Figura 4.2 ■ Exemple d'informe de resultats per als centres

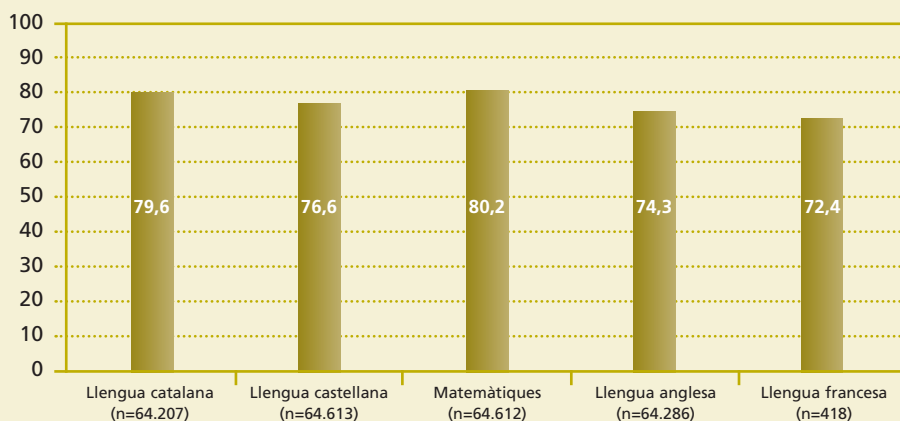
5. RESULTATS DE L'ALUMNAT

Els resultats presentats són dades bàsiques obtingudes en l'avaluació de sisè d'educació primària del 2012. S'inclouen els resultats globals per a cada competència i per a cada subcompetència, també comparats amb els de totes les avaluacions anteriors. S'inclouen també gràfics que contenen el percentatge d'alumnat situat en els tres trams de competència segons les variables del nivell socioeconòmic del centre, la titularitat del centre, el sexe i l'origen de l'alumnat. En l'últim apartat, s'incorporen uns gràfics amb els resultats obtinguts segons les diverses variables que hi han estat associades.

5.1. Resultats globals

El **gràfic núm. 1** mostra la puntuació mitjana obtinguda per l'alumnat de sisè d'educació primària en totes les competències avaluades, excepte la competència comunicativa en aranès, que s'ha exclòs de l'informe degut al baix nombre d'alumnes que ha fet aquesta prova.

Gràfic 1 ■ Puntuació mitjana global en totes les competències avaluades*

* No es mostren les mitjanes en aranès pel baix nombre d'alumnes que han realitzat aquesta prova

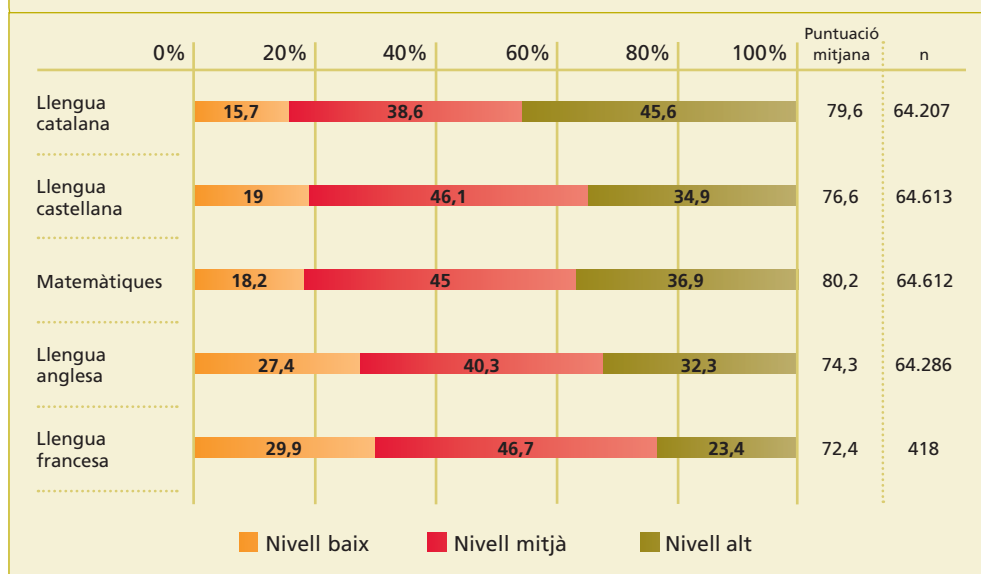
La puntuació mitjana més alta és l'obtinguda en la competència matemàtica (80,2) i la més baixa, l'obtinguda en competència lingüística en llengua francesa (72,4), que té una mostra d'alumnat molt inferior a totes les altres competències (n=418). Com es pot observar, les mitjanes obtingudes en llengua catalana (79,6) i en llengua castellana (76,6)

són molt similars, amb una diferència de 3 punts que no és rellevant. Aquesta constatació, que es repeteix en tots els estudis d'avaluació, posa en evidència que el sistema educatiu català proporciona un coneixement equiparable de les dues llengües oficials de Catalunya. Els resultats obtinguts en les dues llengües estrangeres també són equivalents.

El sistema educatiu català proporciona un coneixement equiparable de les dues llengües oficials de Catalunya

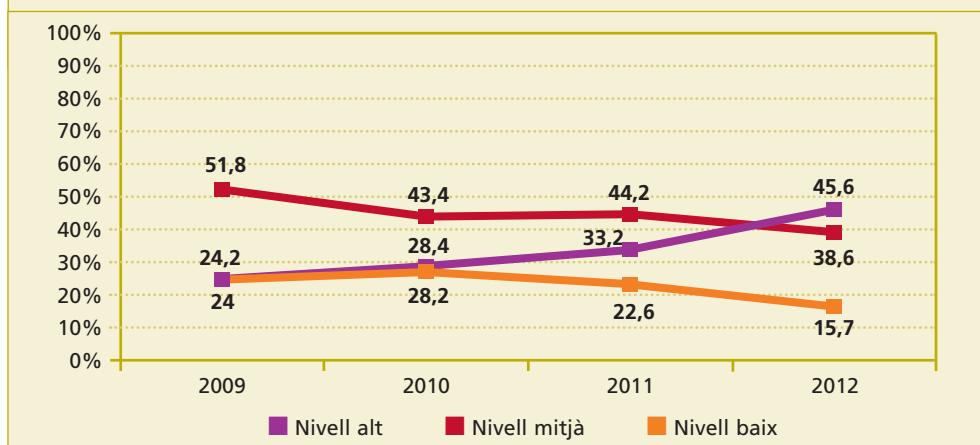
El **gràfic núm. 2** mostra el percentatge d'alumnat que hi ha situat en els tres nivells de cada competència. El nivell en què hi ha situat més percentatge d'alumnat en gairebé totes les competències avaluades és el mitjà, que supera sempre el 40%: només en llengua catalana el nivell amb un percentatge més alt d'alumnat és l'alt. El nivell baix de la competència es mou en una forquilla que va des del 15,7% d'alumnat en llengua catalana al 29,9% en llengua francesa. Aquests són els percentatges d'alumnat de sisè d'educació primària que no tenen assolides les competències bàsiques al final d'aquesta etapa educativa i que, per tant, necessitaran atenció personalitzada per cursar l'ESO amb èxit.

Gràfic 2 ■ Distribució de l'alumnat en els nivells de cada competència

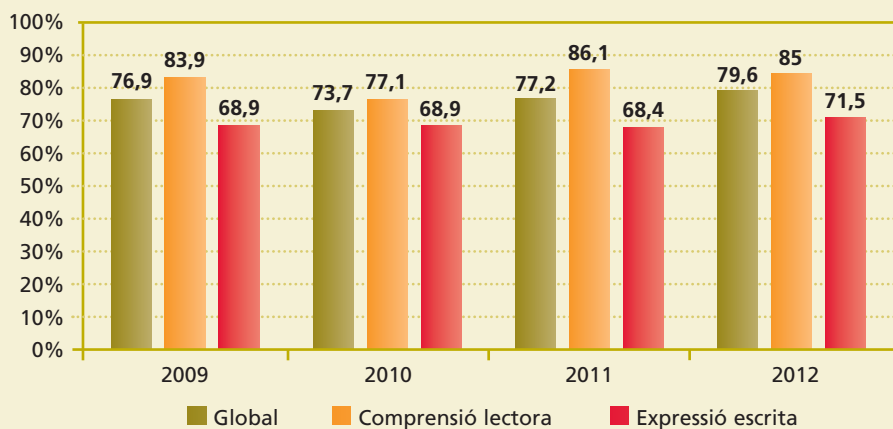
El **gràfic núm. 3** mostra l'evolució de la distribució de l'alumnat en competència lingüística en llengua catalana durant els quatre cicles de l'avaluació. Com es pot observar, des de l'any 2009 (el primer que es va aplicar l'avaluació de sisè d'educació primària) fins a l'any 2012, ha augmentat considerablement el percentatge d'alumnat situat en el nivell alt d'assoliment de la competència (uns vint punts), fins a esdevenir el tram en què s'ubica la major part de l'alumnat que ha fet la prova. Així mateix, ha disminuït el percentatge d'alumnat situat en el nivell baix (uns nou punts).

Gràfic 3 ■ Evolució de la distribució de l'alumnat en competència lingüística en llengua catalana

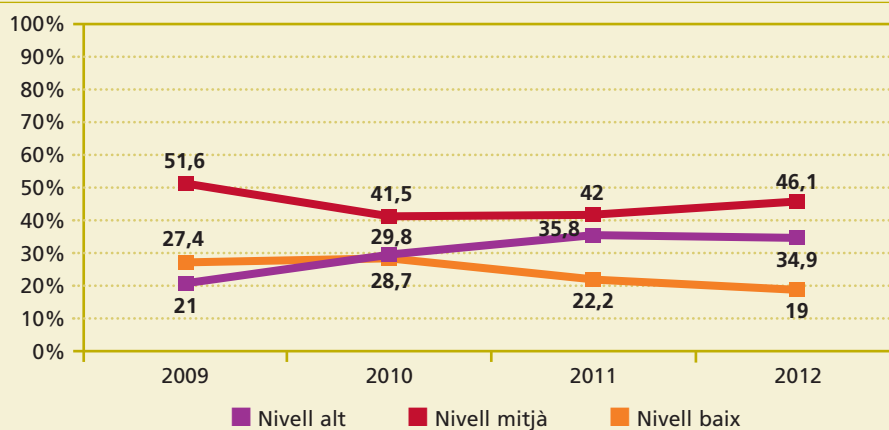
El **gràfic núm. 4** mostra l'evolució de les mitjanes en competència lingüística en llengua catalana, tant globalment com per àmbit avaluat. Com es pot observar, els resultats d'expressió escrita sempre són inferiors als de comprensió lectora. L'expressió escrita es manté amb uns resultats molt semblants en els quatre cicles, si bé s'observa una lleu millora en l'edició del 2012. La diferència de punts entre la comprensió lectora i l'expressió escrita és similar en tots els anys, excepte en el 2010, que es redueix considerablement (2009 = 15 punts; 2010 = 8,2 punts; 2011 = 17,7 punts; 2012 = 13,5 punts).

Gràfic 4 ■ Evolució de les mitjanes globals en competència lingüística en llengua catalana segons l'àmbit avaluat

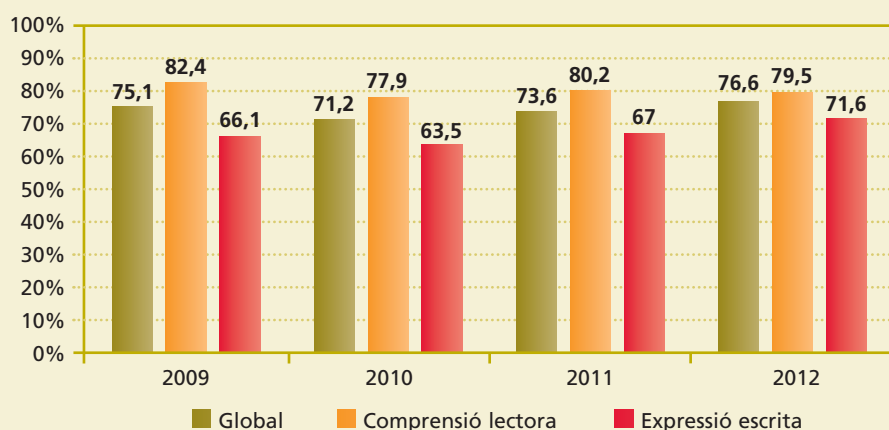
El **gràfic núm. 5** mostra l'evolució de la distribució de l'alumnat en competència lingüística en llengua castellana durant els quatre cicles de l'avaluació. També s'hi observa una evolució positiva de l'alumnat distribuït en el nivell alt i en el nivell baix, encara que les diferències entre l'any 2009 i el 2012 no són tan marcades com en llengua catalana. El percentatge d'alumnat situat al nivell alt de la competència ha augmentat uns tretze punts, mentre que el situat en el nivell baix ha disminuït uns vuit punts.

Gràfic 5 ■ Evolució de la distribució de l'alumnat en competència lingüística en llengua castellana

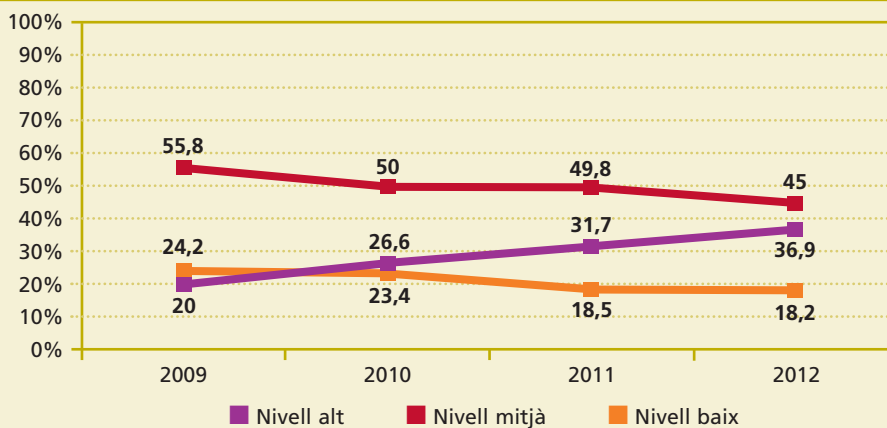
El **gràfic núm. 6** mostra l'evolució de les mitjanes en competència lingüística en llengua castellana, tant globalment com per àmbit avaluat. Com també es dona en llengua catalana, els resultats d'expressió escrita sempre són inferiors als de comprensió lectora. L'expressió escrita es manté amb uns resultats molt semblants en els quatre cicles, encara que l'any 2012 s'observa una millora remarcable. Si bé en els dos primers se situa lleugerament per sota de l'expressió escrita en llengua catalana, en els dos darrers els resultats són pràcticament idèntics en les dues llengües. La diferència de punts entre la comprensió lectora i l'expressió escrita en llengua castellana és similar en els tres primers anys (2009 = 16,3 punts; 2010 = 14,4 punts; 2011 = 13,2), mentre que en el quart s'equilibra més (2012 = 7,9 punts).

Gràfic 6 ■ Evolució de les mitjanes globals en competència lingüística en llengua castellana segons l'àmbit avaluat

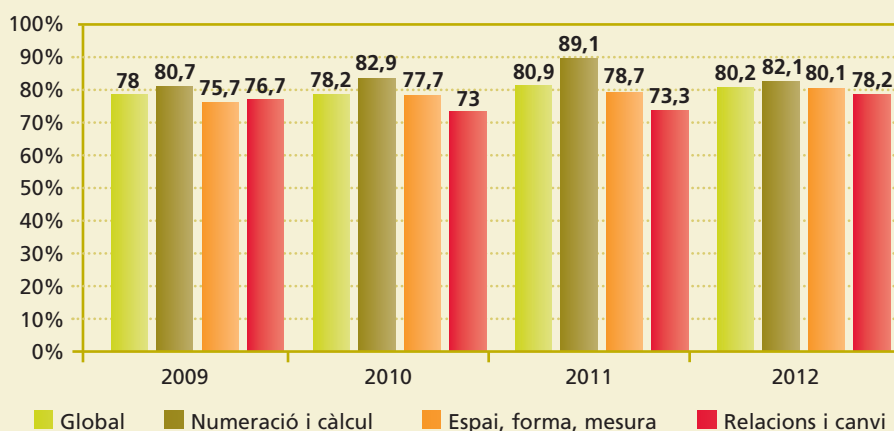
El **gràfic núm. 7** mostra l'evolució de la distribució de l'alumnat en competència matemàtica. Es pot observar que el percentatge d'alumnat situat en el nivell baix de la competència es manté estable en el període 2009-2012, si bé des de l'edició del 2011 el percentatge d'alumnat situat al nivell baix s'ha reduït fins al 18%. El percentatge d'alumnat situat en el nivell alt ha augmentat gairebé 17 punts des del 2009 fins al 2012, mentre que el situat en el nivell mitjà ha disminuït uns 9 punts.

Gràfic 7 ■ Evolució de la distribució de l'alumnat en competència matemàtica

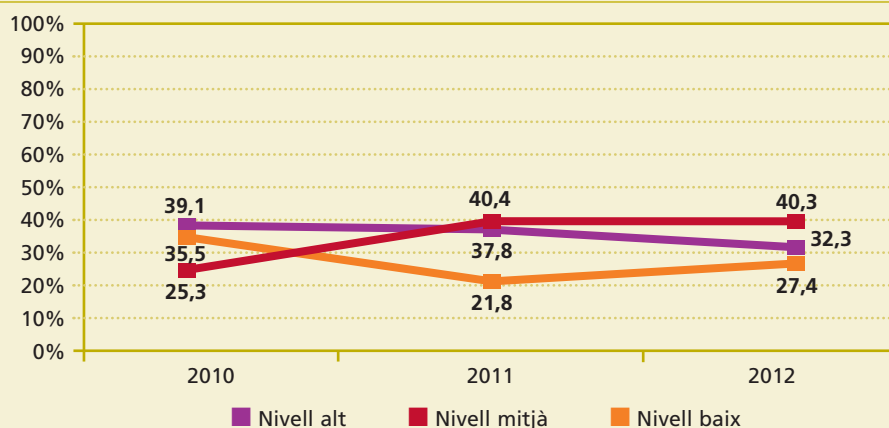
El **gràfic núm. 8** mostra l'evolució de les mitjanes en competència matemàtica, tant globalment com per àmbit avaluat. En cada cicle, l'àmbit amb una puntuació mitjana més elevada és el de numeració i càlcul, que se situa sempre per sobre de la mitjana global i que mostra una puntuació molt similar en tots els cicles, excepte en el de l'any 2011. Com es pot observar, l'any en què els resultats dels tres àmbits matemàtics avaluats són més similars és el 2012, en què hi ha una diferència màxima de 4 punts entre l'àmbit amb la puntuació més alta (numeració i càlcul = 82,1) i l'àmbit amb la puntuació més baixa (relacions i canvi = 78,2).

Gràfic 8 ■ Evolució de les mitjanes globals en competència matemàtica segons l'àmbit avaluat

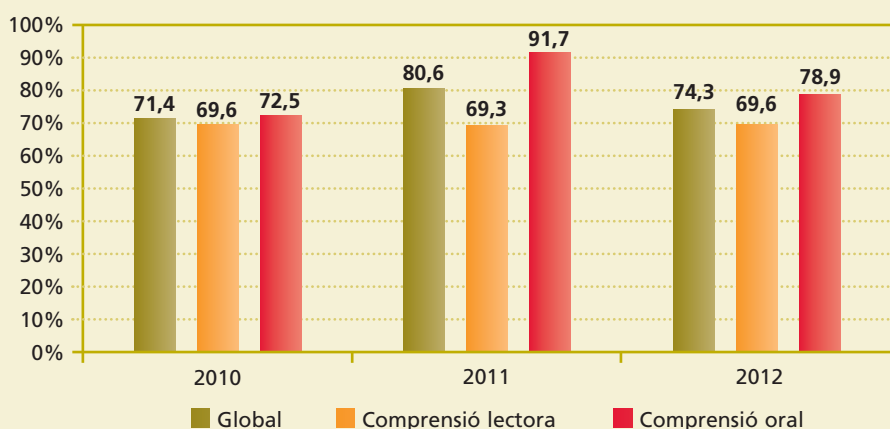
El **gràfic núm. 9** mostra l'evolució de la distribució de l'alumnat en competència lingüística en llengua anglesa. Cal tenir en compte que la llengua estrangera es va avaluar per primer cop l'any 2010. El percentatge d'alumnat situat en el nivell baix d'assoliment de la competència mostra una evolució positiva entre l'any 2010 i el 2011 i una de negativa el 2012. En total, però, es pot observar que el percentatge ha disminuït en uns vuit punts. El percentatge de nivell alt d'assoliment de la competència evoluciona de manera lleugerament negativa al llarg dels cicles, mentre que el del nivell mitjà ho fa molt positivament entre el primer i el segon cicle, tendència que es manté en el darrer, el del 2012.

Gràfic 9 ■ Evolució de la distribució de l'alumnat en competència lingüística en llengua anglesa

El **gràfic núm. 10** mostra l'evolució de les mitjanes obtingudes en competència lingüística en llengua anglesa, tant globalment com per àmbit avaluat. Els resultats més alts es donen sempre en l'àmbit de la comprensió oral. Destaquen els bons resultats de l'any 2010, que se situen molt per sobre dels obtinguts en els altres dos anys. Els resultats de l'àmbit de la comprensió lectora, en canvi, són molt similars en els tres cicles. Aquesta disparitat de resultats en l'àmbit de comprensió oral de l'any 2010 s'explica perquè hi havia un suport visual que facilitava la comprensió del "listening", que els va fer augmentar de manera notable.

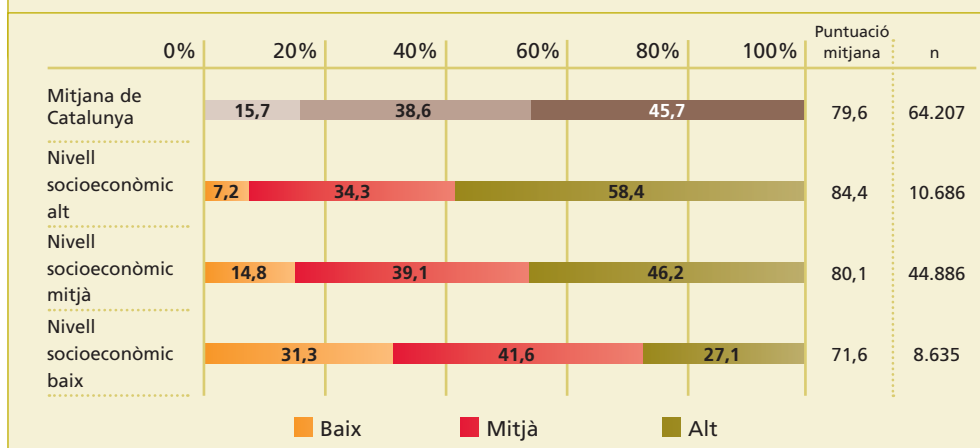
Gràfic 10 ■ Evolució de les mitjanes globals en competència lingüística en llengua anglesa segons l'àmbit avaluat

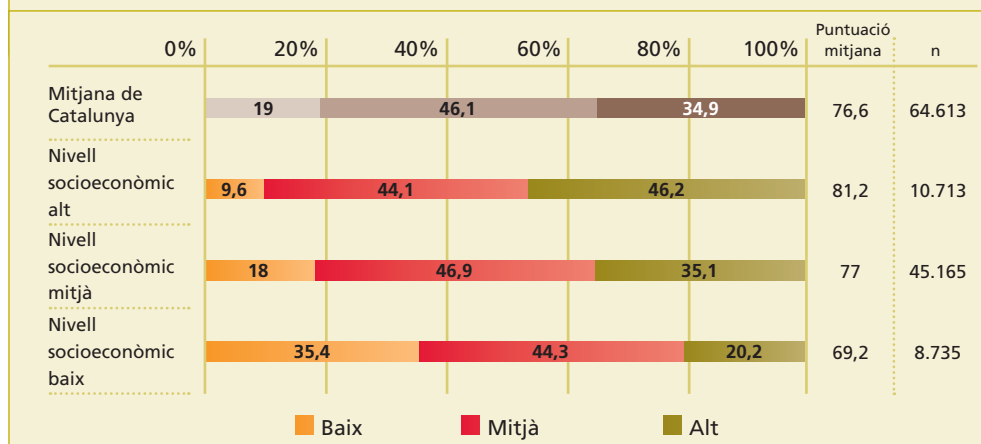
5.2. Resultats segons el nivell socioeconòmic del centre

A partir d'una classificació elaborada per la Inspecció d'Educació, s'han establert tres trams per al nivell socioeconòmic del centre, que són el nivell baix, el nivell mitjà i el nivell alt. La classificació dels resultats de l'alumnat en aquests tres trams evidencia que com més baix és el nivell socioeconòmic del centre, més alt és el percentatge d'alumnat situat en el nivell baix d'assoliment de la competència. I a la inversa, el percentatge d'alumnat situat en el nivell alt decreix a mesura que decreix el nivell socioeconòmic del centre. Aquests resultats confirmen les dades proporcionades per tots els estudis d'avaluació.

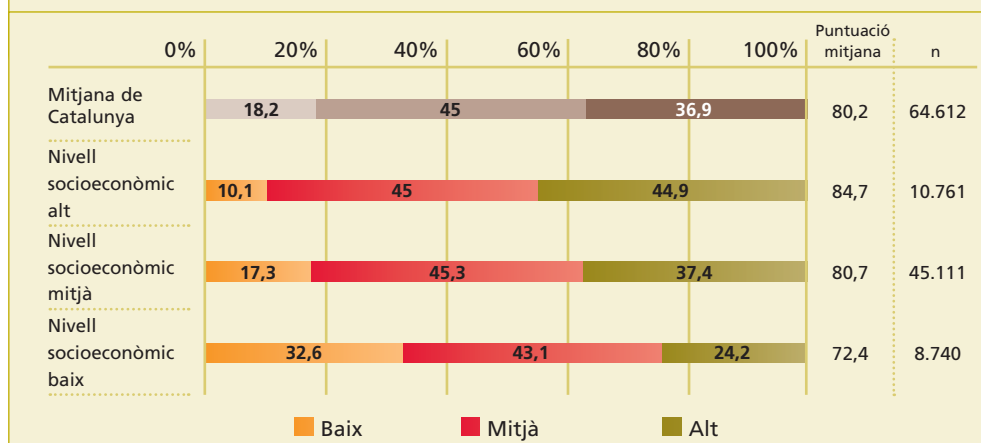
Gràfic 11 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència en llengua catalana segons el nivell socioeconòmic del centre

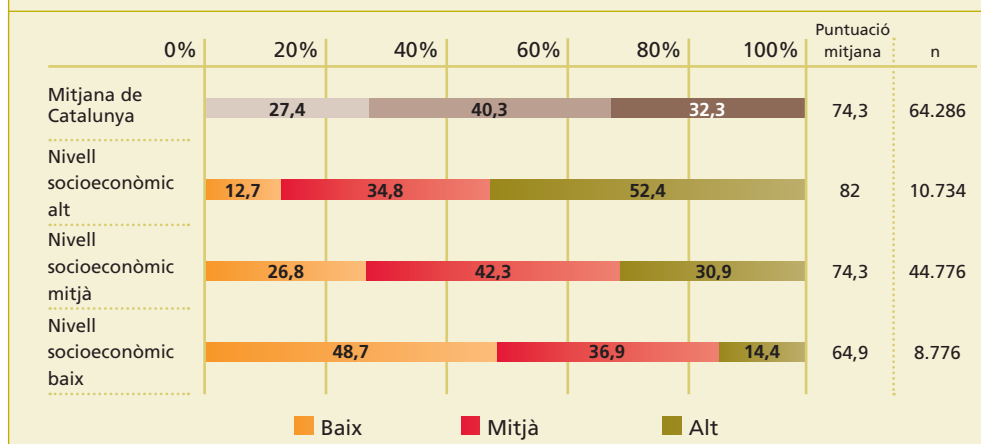
Gràfic 12 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència en llengua castellana segons el nivell socioeconòmic del centre

Gràfic 13 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència matemàtica segons el nivell socioeconòmic del centre

Gràfic 14 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència en llengua anglesa segons el nivell socioeconòmic del centre

El determinisme educatiu que sembla mostrar aquesta dada es matisa si es valora també el pes que tenen altres variables en el resultat, com ara el funcionament dels centres educatius (vegeu els punts 5.4 i 6.2).

Com més baix és el nivell socioeconòmic del centre, més alumnat hi ha situat en el nivell baix de totes les competències

5.3. Resultats segons la titularitat dels centres

Els resultats segons la titularitat dels centres educatius mostren que l'escola pública és la que té un percentatge més elevat d'alumnat situat en el nivell baix. Per contra, l'escola privada té el percentatge més baix d'alumnat en el nivell baix i el més alt en el nivell alt.

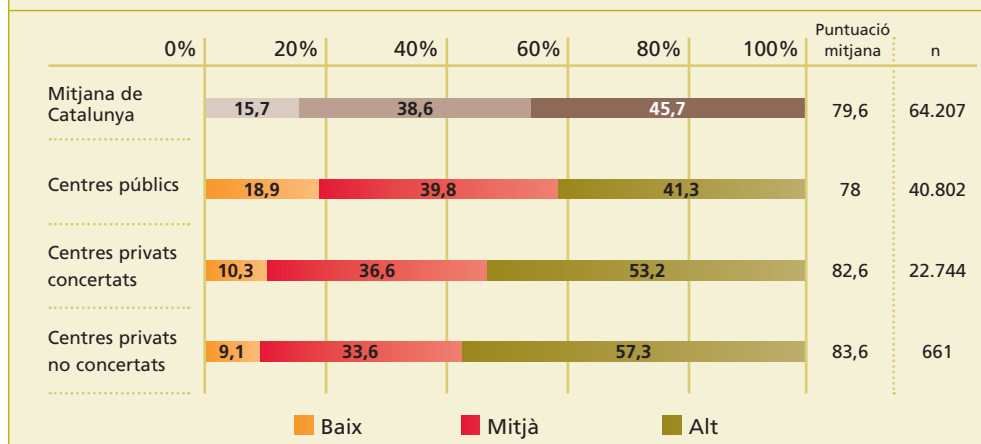
El percentatge d'alumnat situat en el nivell baix en l'escola pública és del 18,9% en competència lingüística en llengua catalana i del 22,4% en llengua castellana. En competència matemàtica és del 20,9%, mentre que en llengua anglesa és del 33,0%, el més alt de tots. El percentatge d'alumnat situat en el nivell alt més elevat correspon a la competència lingüística en llengua catalana, amb un 41,3%. En llengua castellana el percentatge d'alumnat situat en el nivell alt baixa fins al 30,9%, en competència matemàtica és del 34,2% i el més baix correspon a la llengua anglesa, amb un 25,2%.

L'escola privada sostinguda amb fons públics té un percentatge d'alumnat situat en el tram baix proper al 13% en totes les competències, excepte en llengua anglesa, que puja fins al 18,2%. El percentatge d'alumnat situat en el nivell alt de la competència més elevat correspon també al de llengua catalana, amb un 53,2%. Les altres tres competències presenten uns percentatges molt equilibrats en aquest nivell alt, proper al 42%.

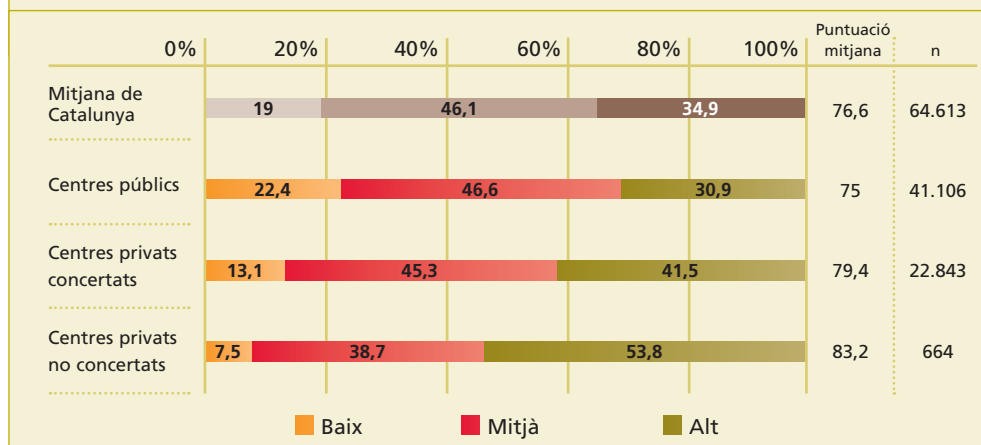
Els resultats
més dispars
entre els centres de
titularitat pública, privada
concertada i privada es
donen en competència
lingüística en llengua
anglesa

El percentatge d'alumnat situat en el tram baix dels vint centres privats es mou entre el 5 i el 9% en totes les competències. El més baix és el de la competència lingüística en llengua anglesa, on hi ha només un 5,1% d'alumnat. Aquesta competència és la que obté els millors resultats en aquest tipus de centres, amb una diferència de més de vint punts en el nivell alt respecte dels altres tipus de centres. Les altres tres competències presenten valors molt propers al 50% (matemàtiques) o superiors (llengua catalana i llengua castellana) en el nivell alt.

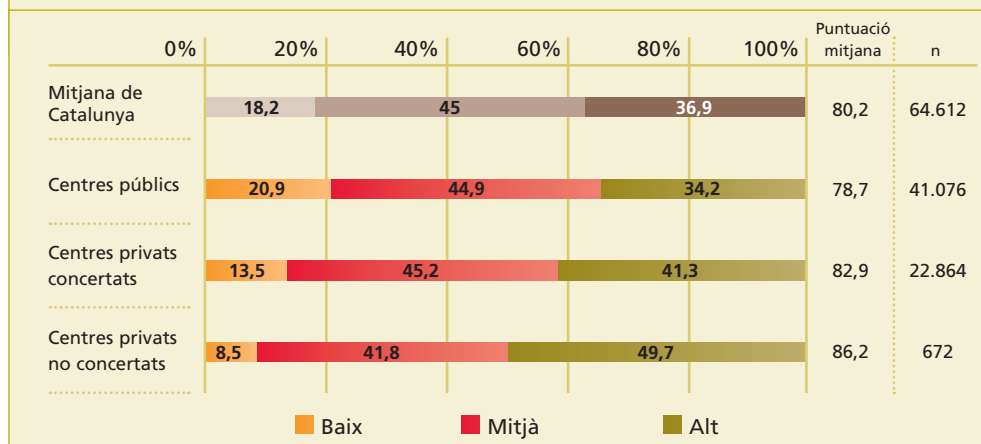
Gràfic 15 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència en llengua catalana segons la titularitat del centre

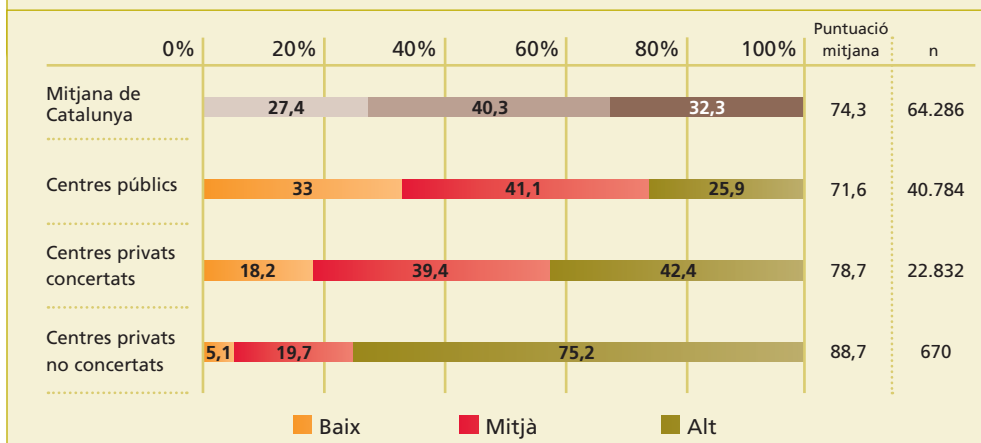
Gràfic 16 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència en llengua castellana segons la titularitat del centre

Gràfic 17 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència matemàtica segons la titularitat del centre

Gràfic 18 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència en llengua anglesa segons la titularitat del centre

5.4. Resultats segons el nivell socioeconòmic i la titularitat dels centres

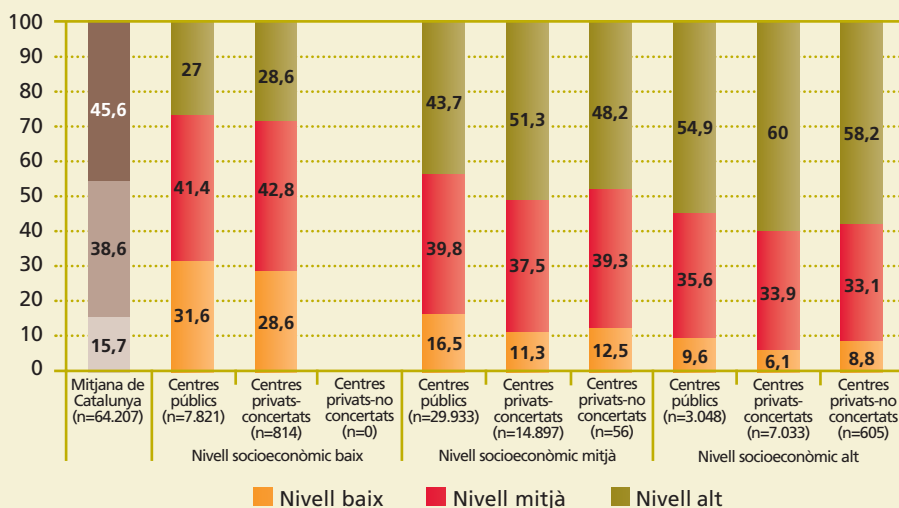
Els quatre gràfics següents mostren el percentatge d'alumnat situat en cada nivell de competència segons la variable de titularitat de centre controlada per l'efecte del nivell socioeconòmic de centre. La informació que ens aporten és rellevant perquè mostra clarament que la variable que incideix amb força en els resultats és la del nivell socioeconòmic del centre. És a dir, que les diferències observades entre el resultat de les escoles públiques, concertades i privades es redueix entre els centres d'un mateix nivell socioeconòmic.

Fixem-nos en el **gràfic núm. 19**, que correspon als resultats en competència lingüística en llengua catalana. Al nivell socioeconòmic baix, on no hi ha centres de titularitat privada, els resultats dels centres públics i els privats concertats són molt similars. Al nivell socioeconòmic mitjà i alt, els centres que tenen un percentatge més elevat d'alumnes situat al nivell alt i menor al nivell baix són els centres de titularitat privada concertada, que passen per davant també dels de titularitat privada. Tot i que els centres públics queden per sota dels concertats i dels privats en les franges del nivell socioeconòmic mitjà i alt, es pot observar que els resultats obtinguts pels centres públics són superiors als de les altres tipologies de centres si els comparem amb la franja del nivell socioeconòmic inferior. Així, els resultats dels centres públics de nivell socioeconòmic mitjà són superiors als obtinguts pels centres privats i concertats del nivell socioeconòmic baix. I així mateix, els resultats obtinguts pels centres públics de nivell socioeconòmic alt són superiors als obtinguts tant pels centres privats concertats com pels centres privats del nivell socioeconòmic mitjà. En les tres altres competències avaluades aquesta circumstància es dona sempre entre els centres de titularitat pública de nivell socioeconòmic alt i els centres de titularitat privada concertada de nivell socioeconòmic mitjà (no es dona amb els centres de titularitat privada): els públics obtenen millors resultats.

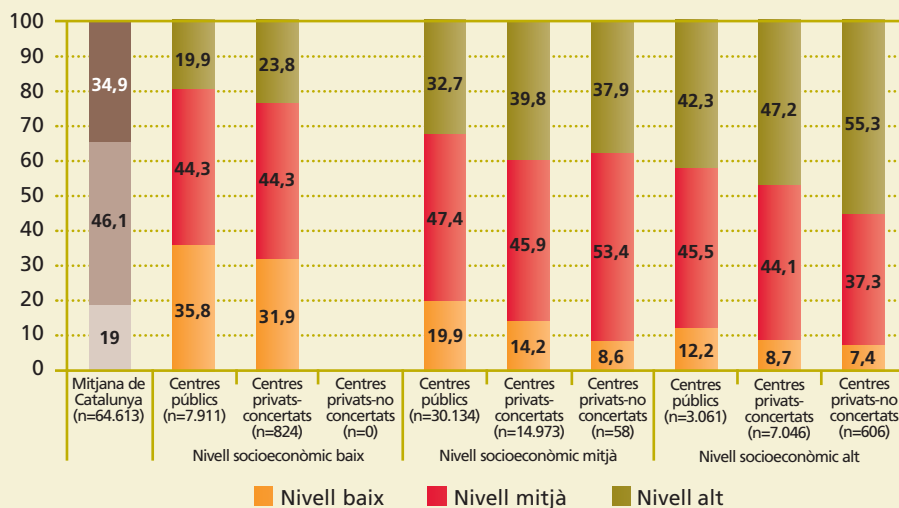

Dins d'un mateix nivell socioeconòmic, són menors les diferències entre els resultats de les escoles públiques, privades i concertades

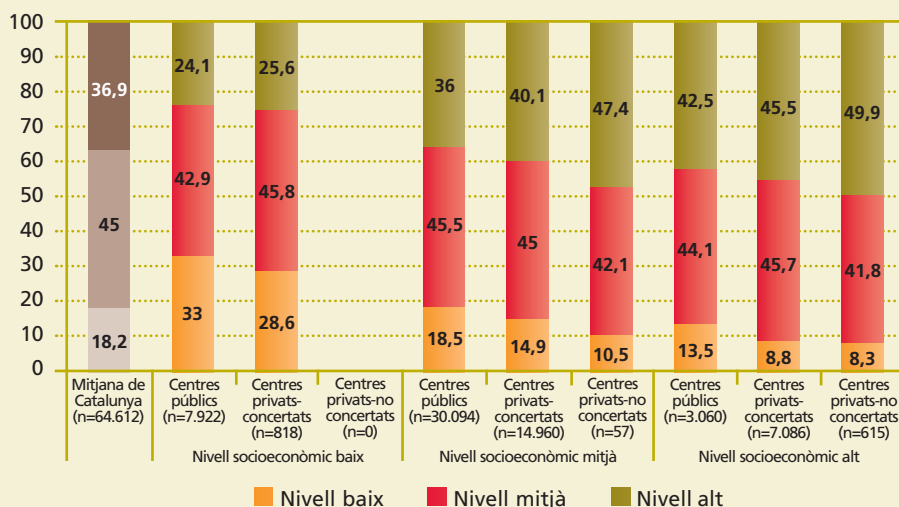
Gràfic 19 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència en llengua catalana segons la titularitat i el nivell socioeconòmic del centre

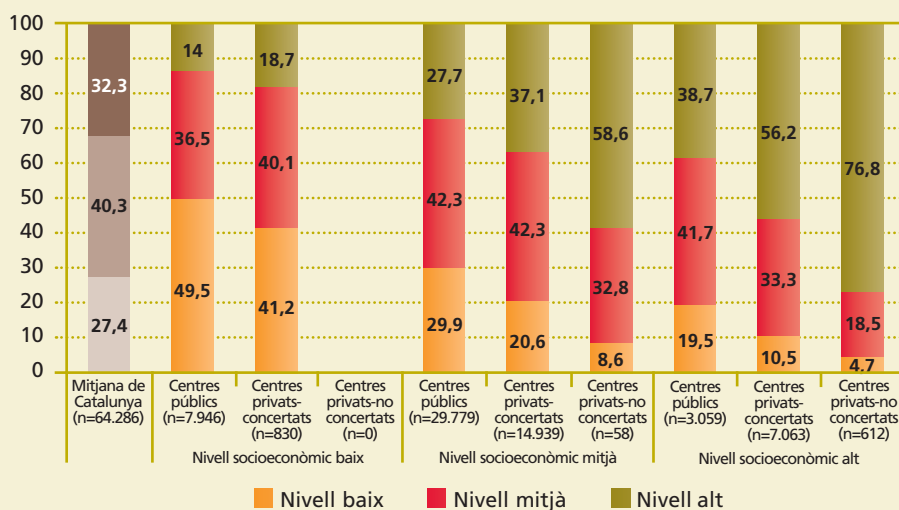
Gràfic 20 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència en llengua castellana segons la titularitat i el nivell socioeconòmic del centre

Gràfic 21 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència matemàtica segons la titularitat i el nivell socioeconòmic del centre

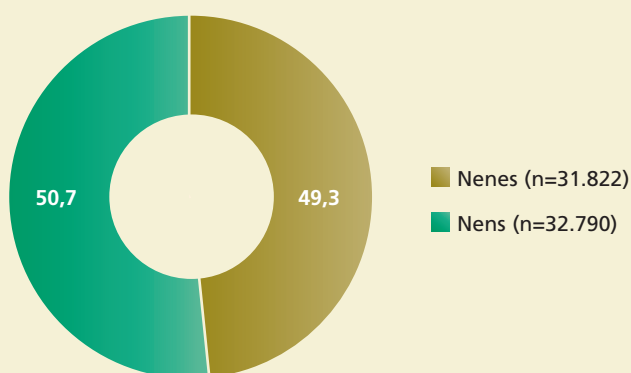
Gràfic 22 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència en llengua anglesa segons la titularitat i el nivell socioeconòmic del centre

5.5. Resultats segons el sexe de l'alumnat

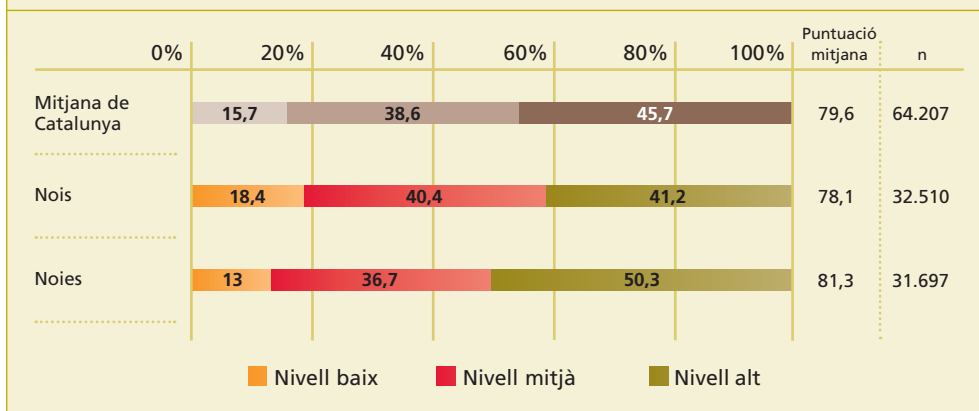
Com cada any, el nombre de nens i nenes que ha fet la prova de sisè d'educació primària del 2012 és molt equilibrat, com es pot observar al **gràfic núm. 23**.

Gràfic 23 ■ Percentatge d'alumnat que ha fet la prova segons el sexe

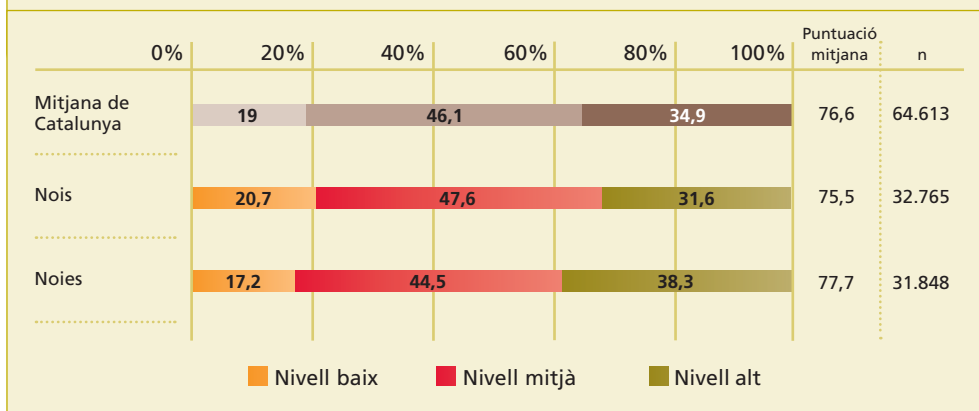

Com és habitual en els estudis d'avaluació, les nenes obtenen una puntuació mitjana més alta en les tres competències lingüístiques, mentre que la dels nens és més alta en competència matemàtica. La diferència, però, és lleugera, ja que no supera mai els quatre punts: 3,2 punts en llengua catalana, 2,2 punts en llengua castellana, 3,8 punts en llengua anglesa i 3,9 punts en competència matemàtica.

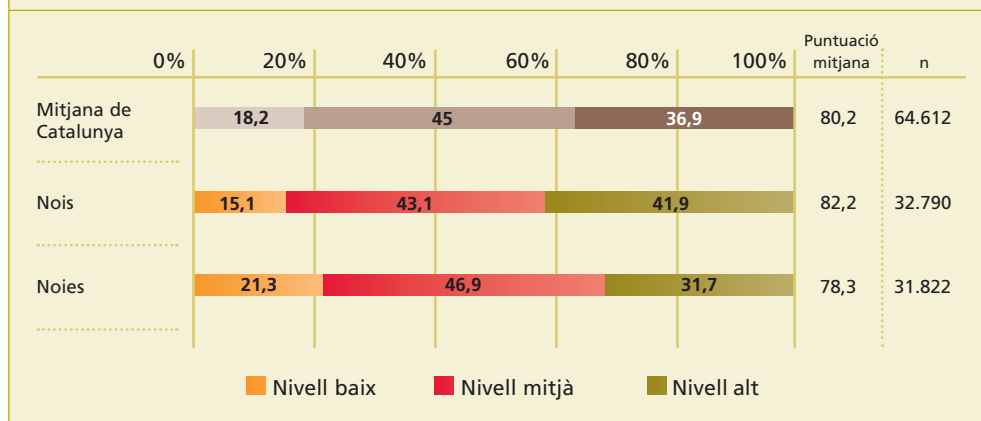
Gràfic 24 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència en llengua catalana segons el sexe

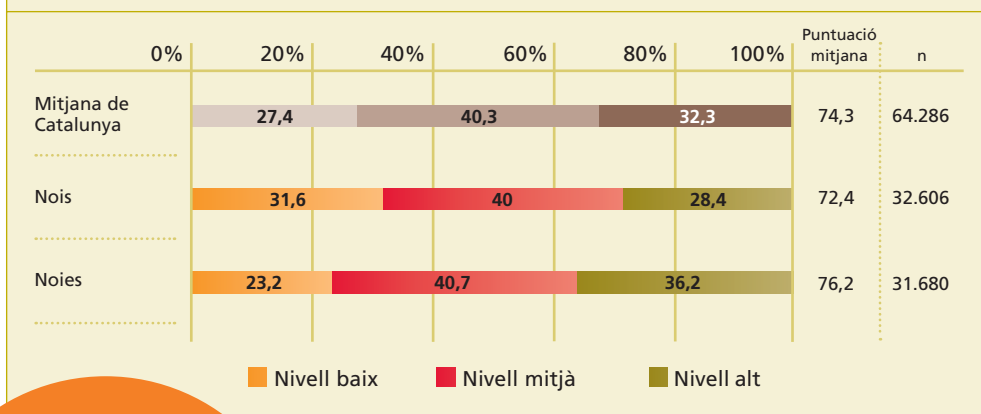
Gràfic 25 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència en llengua castellana segons el sexe

Gràfic 26 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència matemàtica segons el sexe

Gràfic 27 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència en llengua anglesa segons el sexe

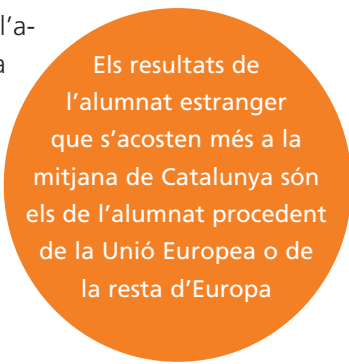

Com és habitual en els estudis d'avaluació, les nenes obtenen una puntuació mitjana més alta en les tres competències lingüístiques, mentre que la dels nens és més alta en competència matemàtica

5.6. Resultats segons l'origen territorial de l'alumnat

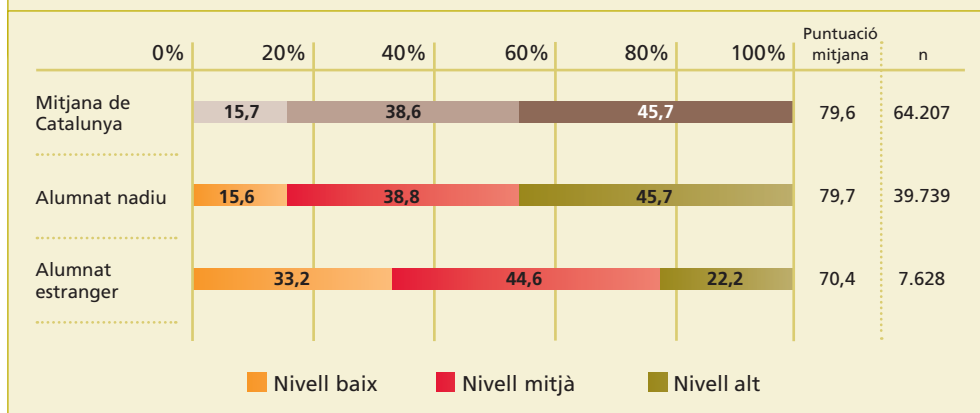
En totes les competències avaluades, l'alumnat nadiu obté més bons resultats que l'alumnat estranger. Els resultats globals de l'alumnat estranger se situen per sota de la mitjana en totes les competències avaluades, amb una diferència d'uns nou punts respecte als resultats globals de l'alumnat nadiu, excepte en la competència lingüística en llengua anglesa, en què la diferència baixa fins als 6,6 punts.

Com en l'any 2011, els resultats obtinguts el 2012 per l'alumnat procedent d'un país de la Unió Europea o de la resta d'Europa són superiors als de la resta d'alumnat estranger i molt propers a la mitjana de Catalunya. L'alumnat que obté pitjors resultats és el del Magrib i la resta d'Àfrica. Destaquen positivament els resultats de competència matemàtica i llengua anglesa de l'alumnat que procedeix de l'Àsia.

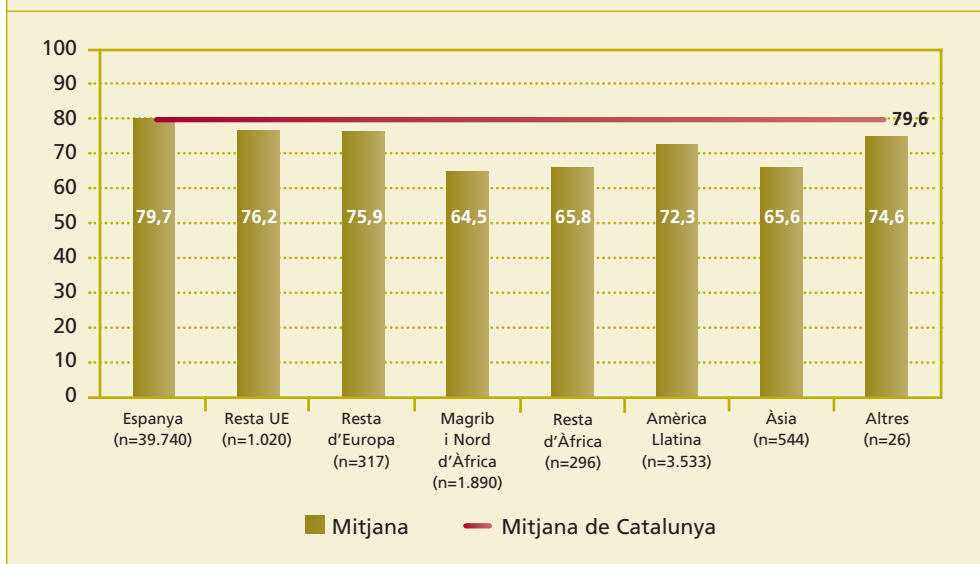

Els resultats de l'alumnat estranger que s'acosten més a la mitjana de Catalunya són els de l'alumnat procedent de la Unió Europea o de la resta d'Europa

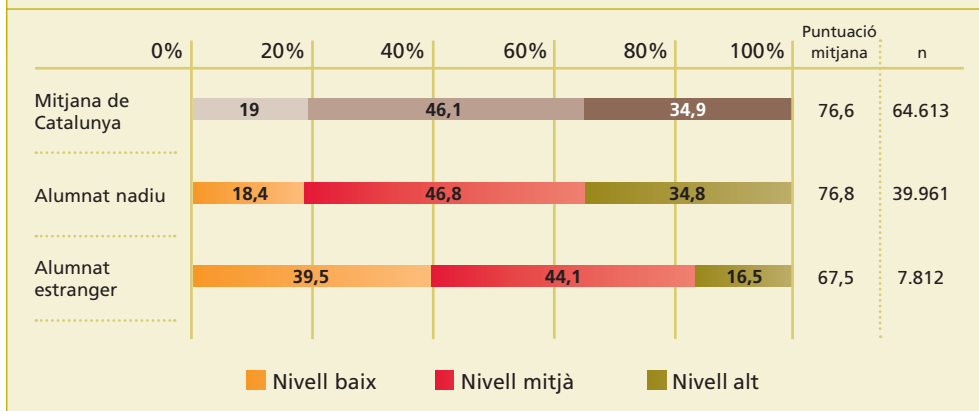
Gràfic 28 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència en llengua catalana segons l'origen territorial

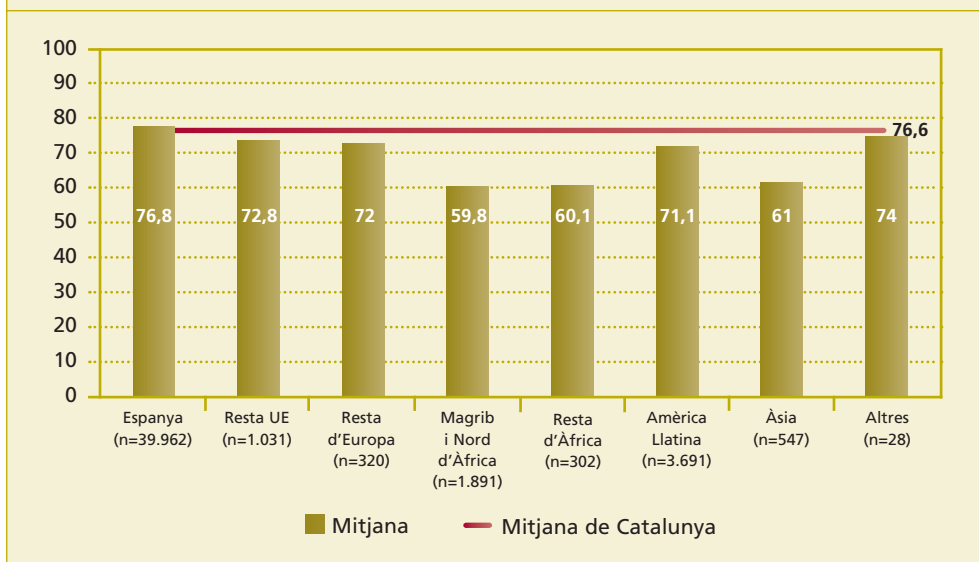
Gràfic 29 ■ Resultats de l'alumnat en competència en llengua catalana segons l'origen territorial

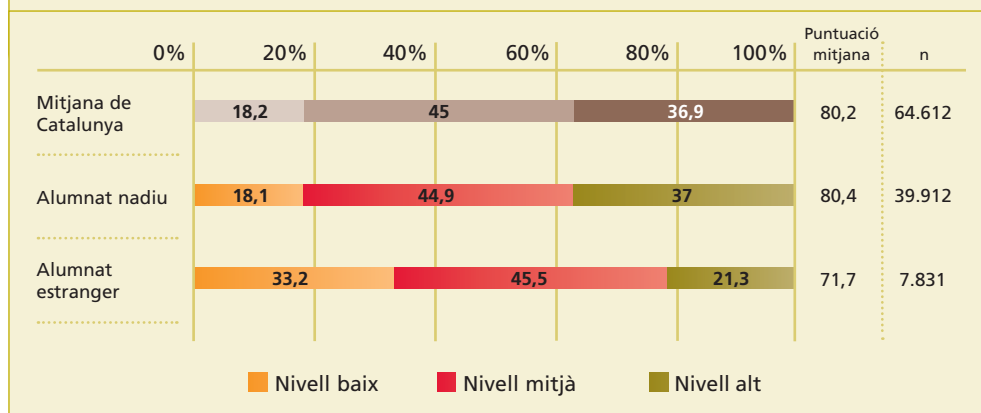
Gràfic 30 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència en llengua castellana segons l'origen territorial

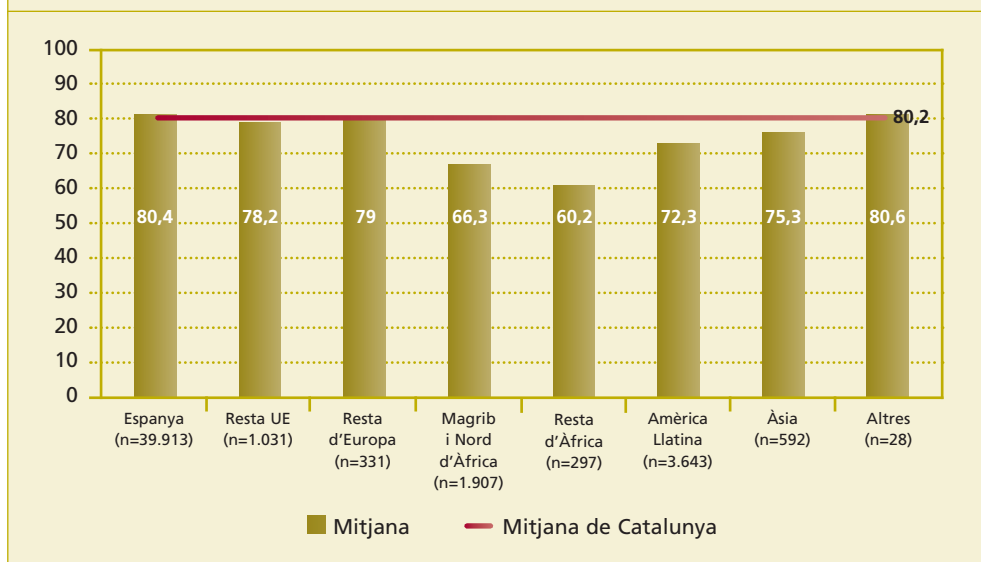
Gràfic 31 ■ Resultats de l'alumnat en competència en llengua castellana segons l'origen territorial

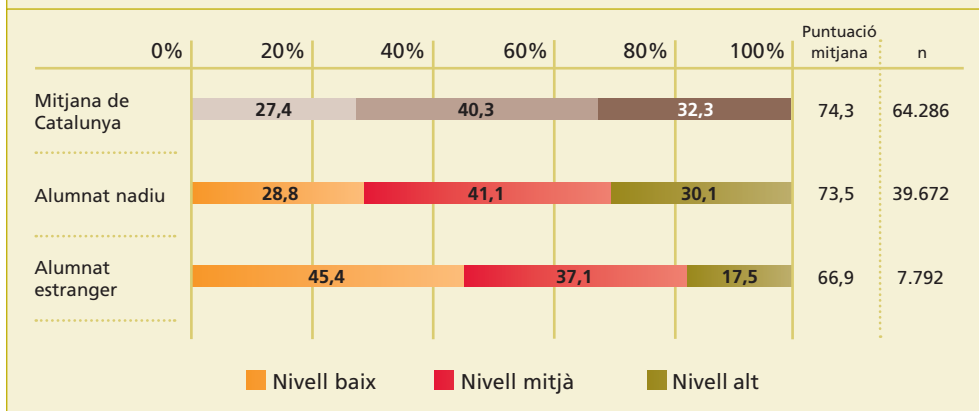
Gràfic 32 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència matemàtica segons l'origen territorial

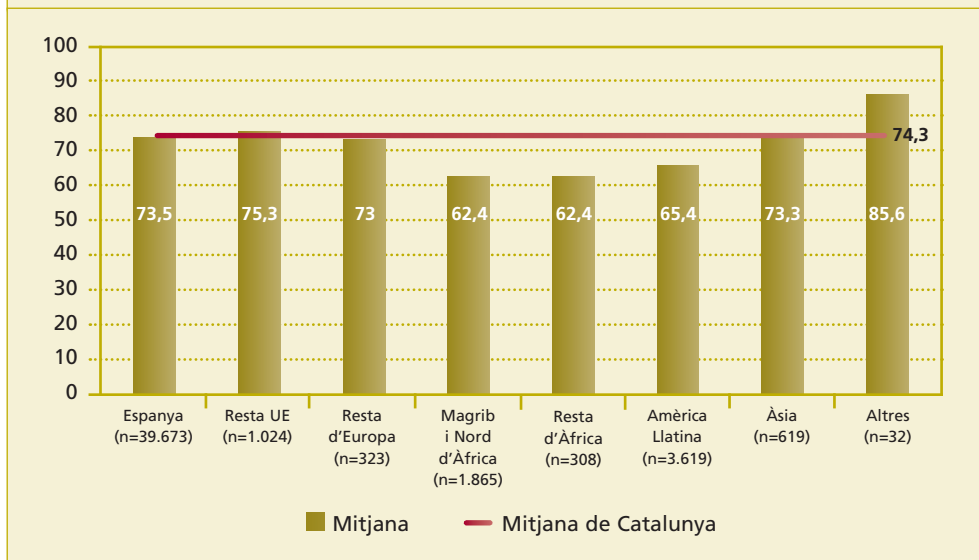
Gràfic 33 ■ Resultats de l'alumnat en competència matemàtica segons l'origen territorial

Gràfic 34 ■ Percentatge d'alumnat situat en els nivells de competència en llengua anglesa segons l'origen territorial

Gràfic 35 ■ Resultats de l'alumnat en competència en llengua anglesa segons l'origen territorial

La **taula núm. 2** mostra l'evolució de la puntuació mitjana global de l'alumnat d'origen estranger entre les proves dels anys 2010, 2011 i 2012. En aquest període, destaca la millora en el resultat de l'alumnat estranger en totes les competències lingüístiques. La millora en la competència matemàtica és més lleu.

Taula 2 ■ Evolució de la puntuació mitjana global de l'alumnat estranger. Anys 2010-2012

Competència	Anys		
	2010	2011	2012
Llengua catalana	64,4	68,5	70,4
Llengua castellana	62,4	64,9	67,5
Matemàtica	70,6	73,8	71,7
Llengua anglesa	61,4	74,9	66,9

5.7. Resultats segons les diverses variables associades

En aquest apartat es presenten de costat les variables associades al rendiment analitzades fins ara per tal de visualitzar més bé quines tenen més incidència en els resultats obtinguts. Es presenten primer les variables associades a l'alumnat, a les quals s'afegeix la variable de repetició de curs, i després les variables associades als centres, a les quals s'afegeix la variable de dimensions del municipi on s'ubica el centre.

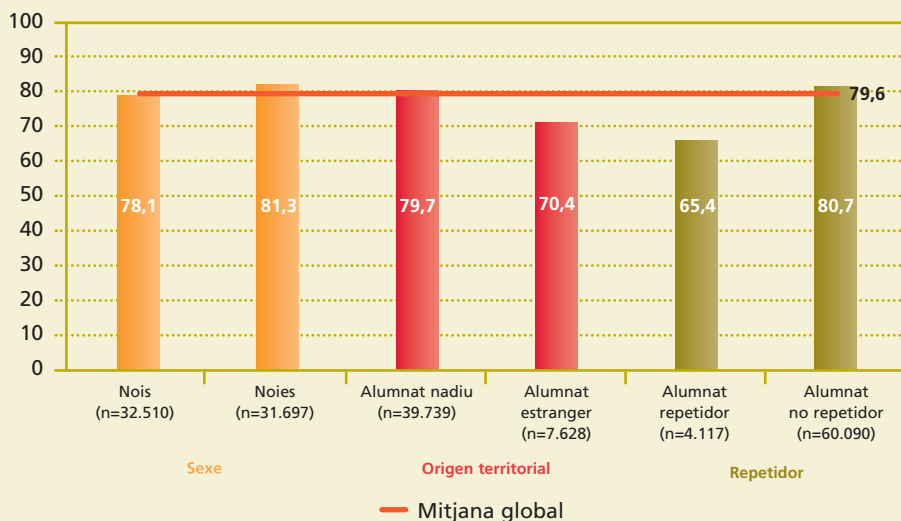
Així doncs, es tenen en compte les variables associades a l'alumnat següents:

- el sexe
- l'origen territorial
- la repetició de curs

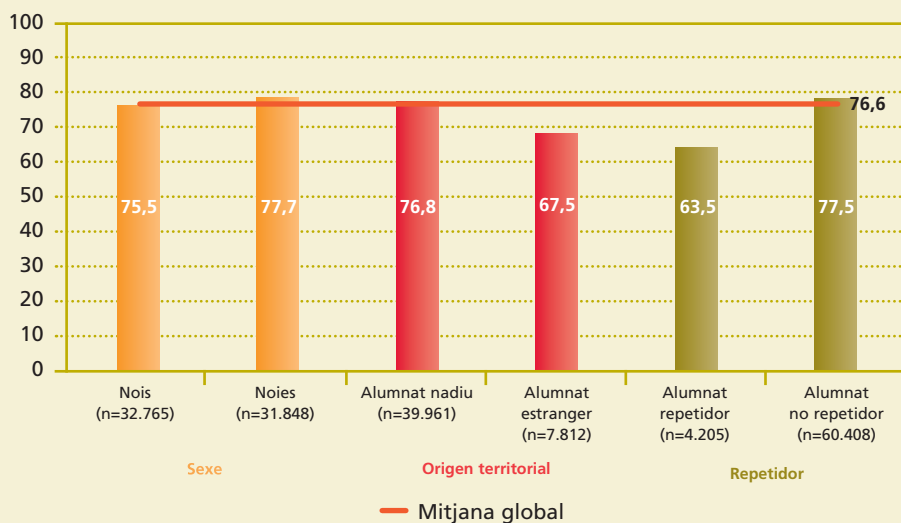
Com es pot observar en els gràfics que vénen a continuació, la variable sexe té molt poca incidència en els resultats, mentre que l'origen territorial i el fet de repetir curs o no els condicionen de manera notable. L'alumnat estranger obté uns resultats inferiors als de l'alumnat nadiu molt similars en totes les competències avaluades, que van des dels 6,6 punts en llengua anglesa als 9,3 en llengua catalana i castellana —en competència matemàtica, la diferència és de 8,7 punts. El fet d'haver repetit algun curs condiciona negativament els resultats en totes les competències avaluades amb uns quinze punts de diferència: competència en llengua catalana, 15,3 punts; llengua castellana, 14 punts; competència matemàtica, 16,2 punts; llengua anglesa, 14,2 punts.

La variable repetició de curs és la que té més incidència en els resultats de l'alumnat, amb uns 15 punts de diferència

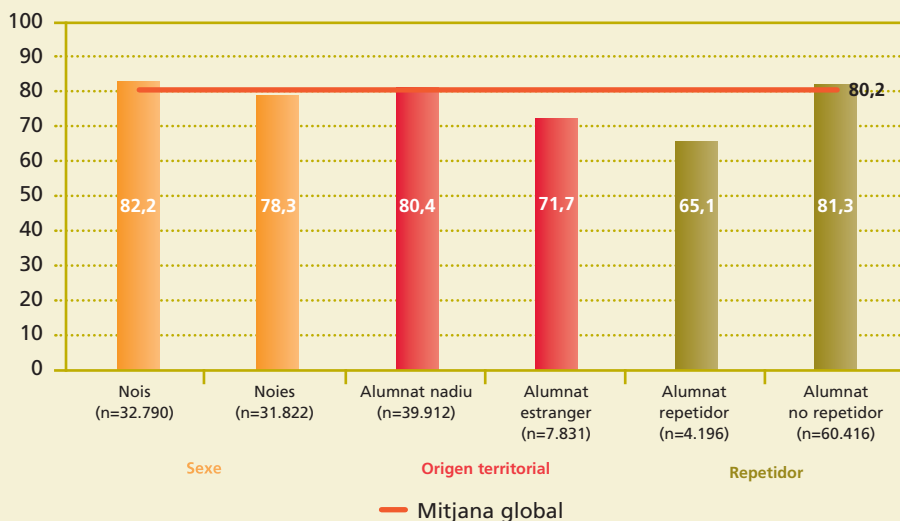
Gràfic 36 ■ Variables associades a l'alumnat en competència en llengua catalana

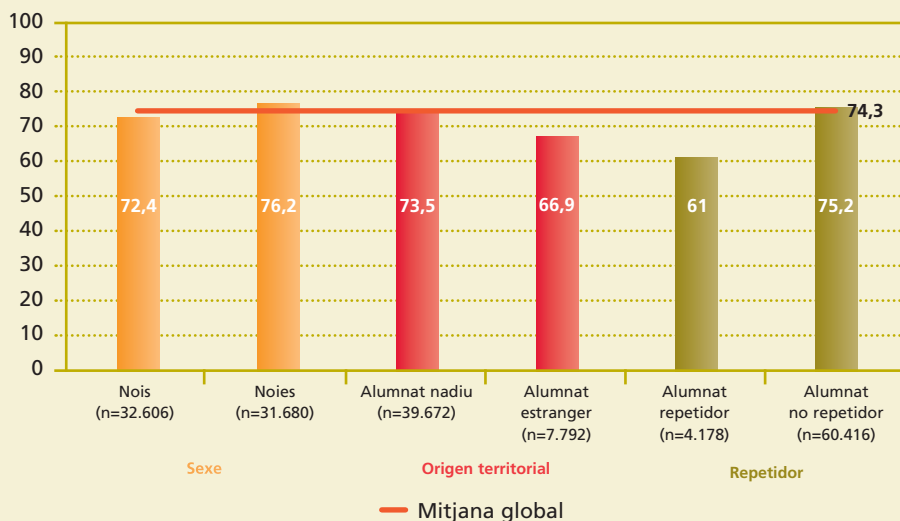
Gràfic 37 ■ Variables associades a l'alumnat en competència en llengua castellana

Gràfic 38 ■ Variables associades a l'alumnat en competència matemàtica

Gràfic 39 ■ Variables associades a l'alumnat en competència en llengua anglesa

Les variables associades als centres són també tres:

- la titularitat
- el nivell socioeconòmic del centre
- les dimensions del municipi on s'ubica el centre

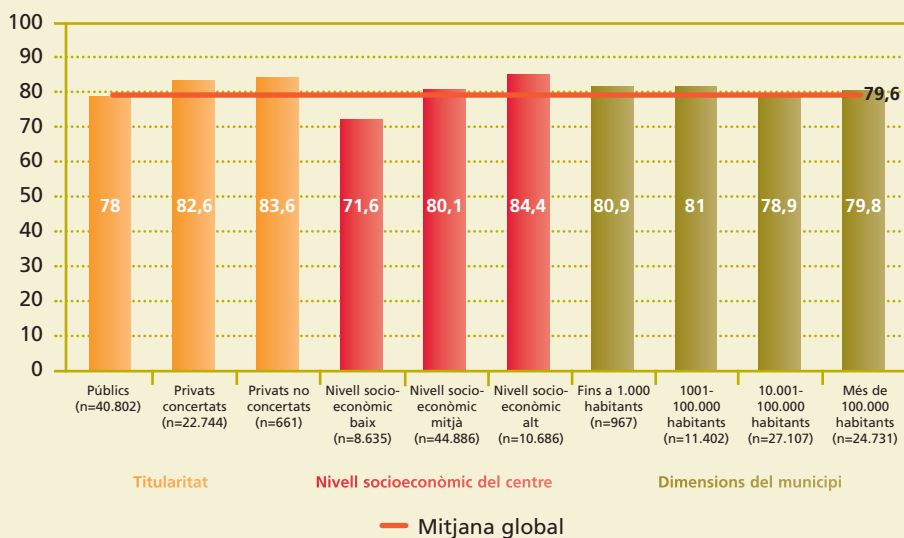
Com es pot observar en els quatre gràfics següents, la variable de dimensions del municipi on s'ubica el centre pràcticament no té incidència en els resultats, ja que les diferències que hi ha no arriben mai als quatre punts. Els resultats dels municipis més petits, però, se situen lleugerament per sobre de la puntuació mitjana de Catalunya —així passa en els municipis amb menys de 1.000 habitants i en els que en tenen menys de 10.000. Malgrat tot, no s'evidencia una pauta d'associació clara entre aquesta variable i els resultats de la prova.

La incidència de la variable titularitat és molt menor que la de la variable de nivell socioeconòmic. Si es compta la diferència de puntuació que hi ha entre la titularitat que obté la puntuació més alta i la que l'obté més baixa, s'observa una diferència de 3,6 punts en competència en llengua catalana, de 8,2 punts en competència en llengua castellana, de 7,5 en competència matemàtica i de 17,1 en competència en llengua anglesa, sempre a favor dels centres de titularitat privada.

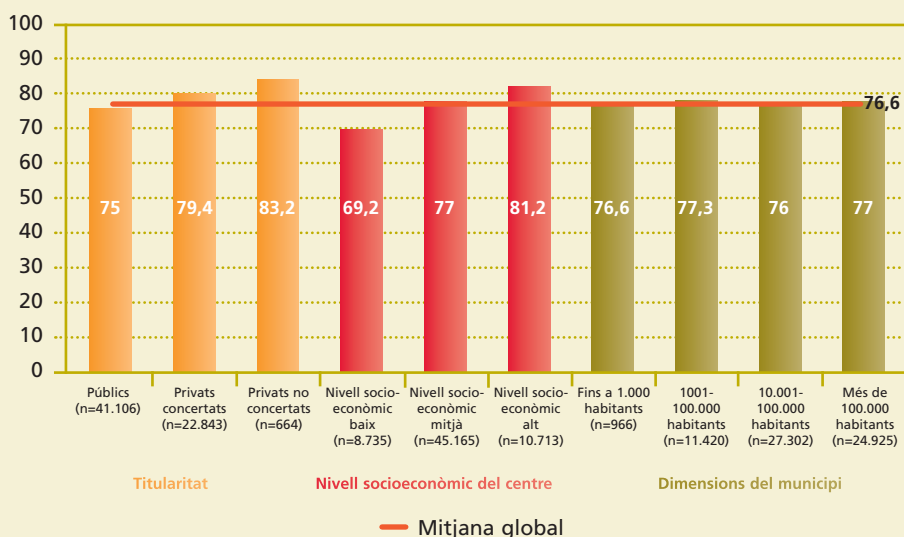
Si es compta la diferència de puntuació que hi ha entre el nivell socioeconòmic que obté la puntuació més alta i el que l'obté més baixa, la diferència de punts augmenta de manera considerable i uniforme, ja que se situa al voltant dels 12 punts en totes les competències avaluades, sempre a favor del nivell socioeconòmic alt, com es pot ben suposar. Així, tenim els 12,8 punts en llengua catalana, els 12,0 en llengua castellana i els 12,3 en competència matemàtica i en llengua anglesa.

La variable del nivell socioeconòmic del centre té força incidència en els resultats de l'alumnat, amb 12 punts de diferència

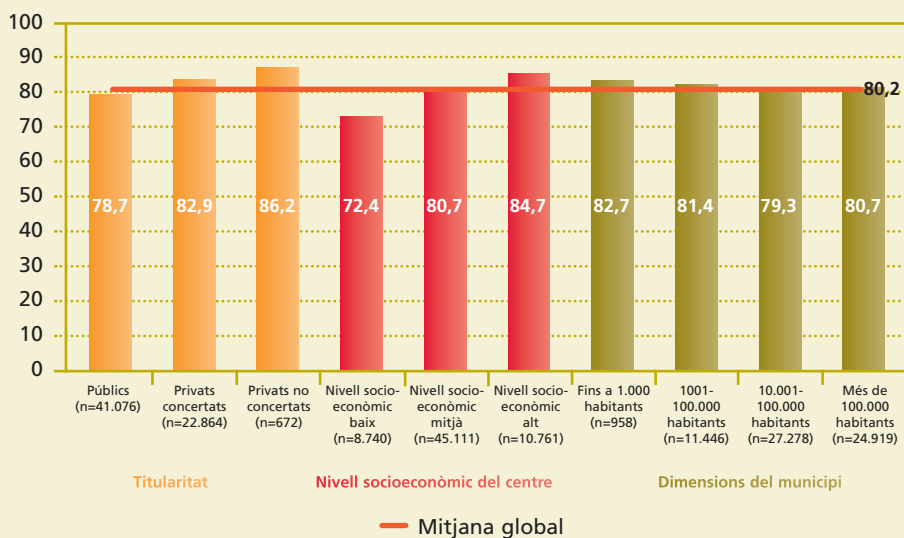
Gràfic 40 ■ Variables associades als centres en competència en llengua catalana

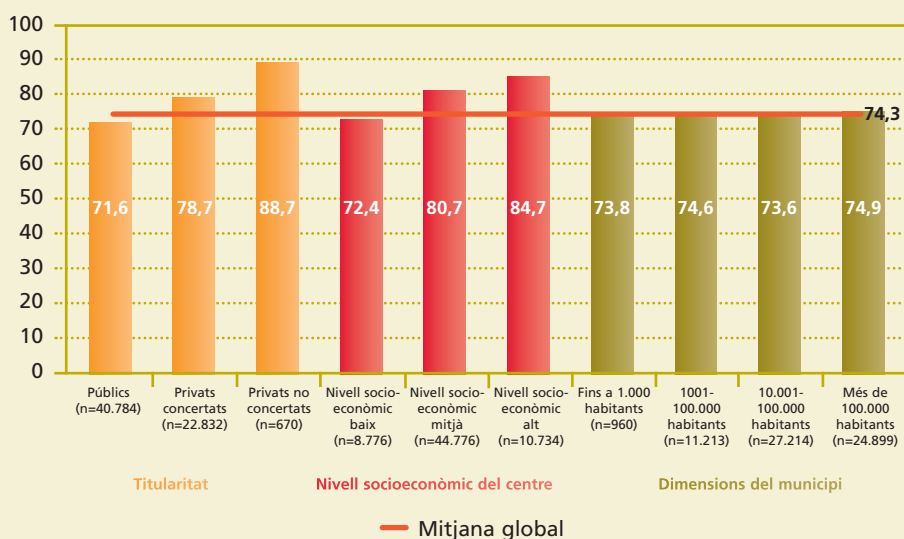
Gràfic 41 ■ Variables associades als centres en competència en llengua castellana

Gràfic 42 ■ Variables associades als centres en competència matemàtica

Gràfic 43 ■ Variables associades als centres en competència en llengua anglesa

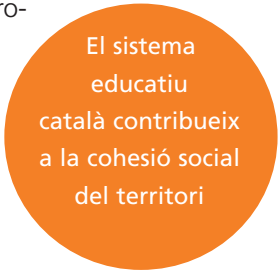
6. RESULTATS SEGONS EL TERRITORI I LA TIPOLOGIA DELS CENTRES EDUCATIUS

6.1. Resultats al territori

Es consideren àrees territorials de Catalunya els nou serveis territorials del Departament d'Ensenyament i el Consorci d'Educació de Barcelona.

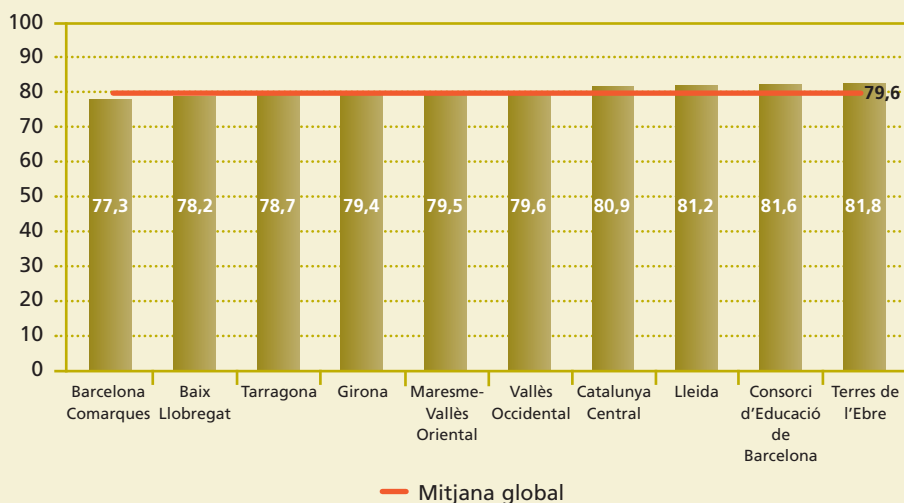
Els quatre gràfics següents posen en evidència que els resultats són equilibrats a tot el territori de Catalunya, ja que no hi ha grans diferències de puntuació entre els deu territoris analitzats en cap de les competències avaluades. Es pot afirmar, doncs, que el sistema educatiu català contribueix a cohesionar socialment el territori.

Encara que totes les àrees territorials obtenen uns resultats propers a la mitjana de Catalunya, es pot observar que les àrees territorials que obtenen els resultats més alts són el Consorci d'Educació de Barcelona i les Terres de l'Ebre, que se situen sempre lleugerament per sobre de la puntuació mitjana de Catalunya. L'àrea territorial amb els resultats més baixos és la de Barcelona Comarques.

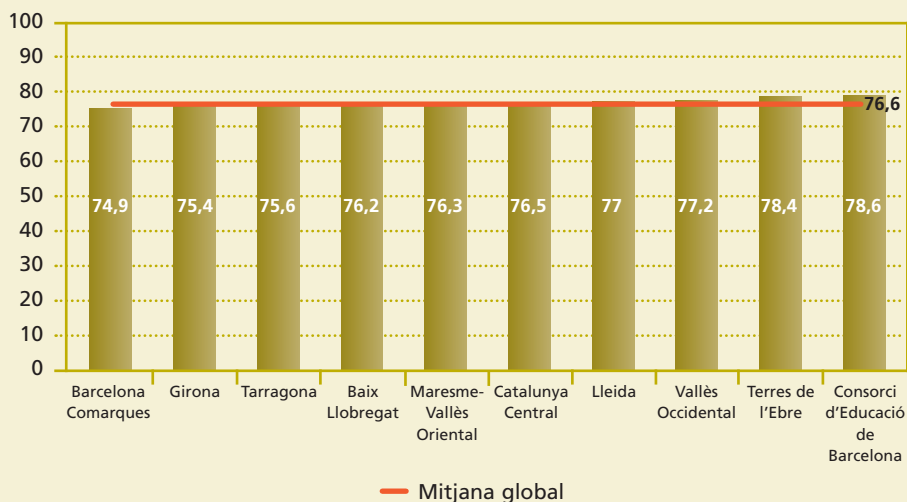
A solid orange circle containing white text.

El sistema
educatiu
català contribueix
a la cohesió social
del territori

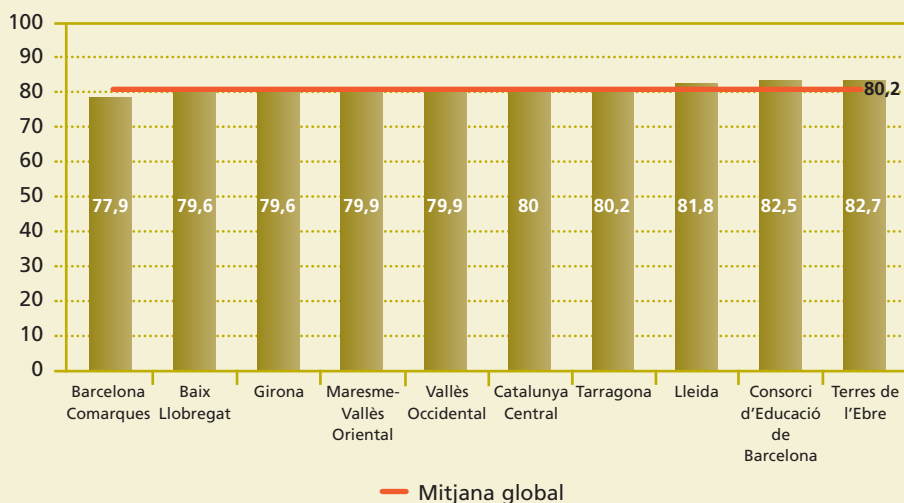
Gràfic 44 ■ Resultats en competència lingüística en llengua catalana per àrees territorials

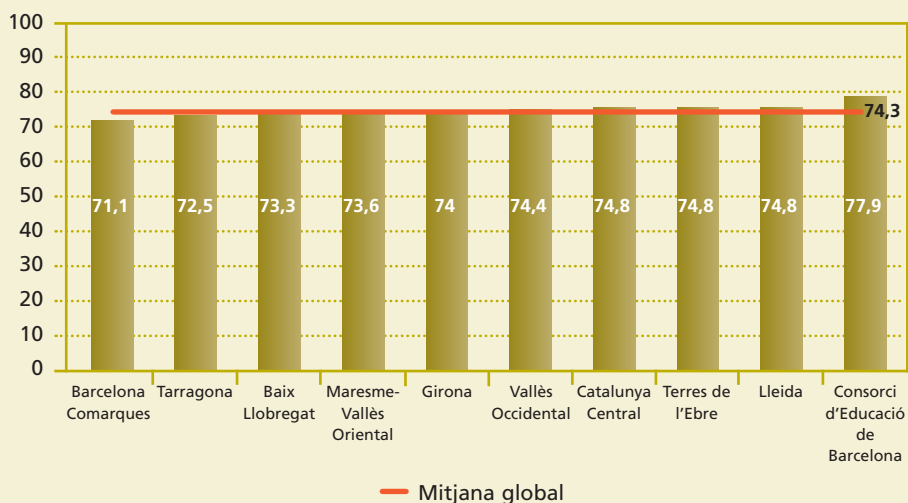
Gràfic 45 ■ Resultats en competència lingüística en llengua castellana per àrees territorials

Gràfic 46 ■ Resultats en competència matemàtica per àrees territorials

Gràfic 47 ■ Resultats en competència en llengua anglesa per àrees territorials

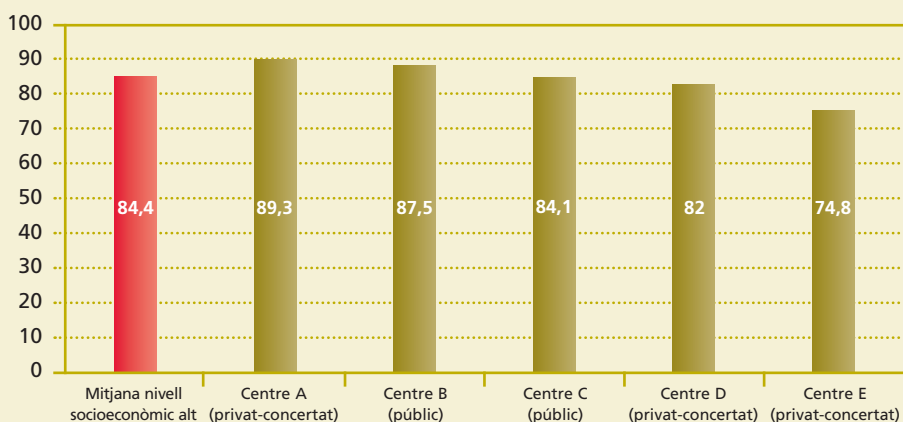

6.2. Resultats segons la tipologia dels centres educatius

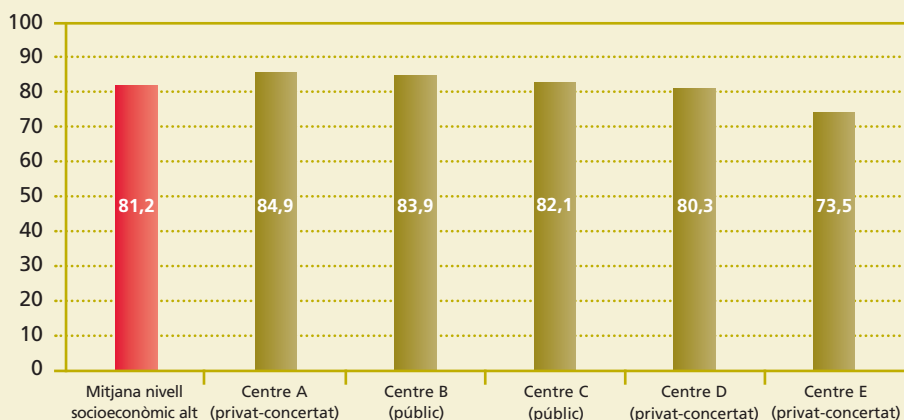
Encara que el nivell socioeconòmic del centre introdueix diferències en els resultats, a continuació s'exposa un exemple per evidenciar que les diferències socioeconòmiques tampoc no són deterministes. En aquest apartat s'analitzen els resultats obtinguts per cinc centres seleccionats de manera aleatòria, que pertanyen a una mateixa zona geogràfica i a un mateix nivell socioeconòmic. Es donen els resultats d'uns centres reals —que anomenem A, B, C, D i E— en cada una de les competències avaluades. En el nivell socioeconòmic alt, els centres B i C són de titularitat pública i els centres A, D i E de titularitat privada-concertada. En el nivell socioeconòmic baix, els centres de titularitat pública són el B i l'E.

Els resultats obtinguts segons la tipologia de centres són molt il·lustratius. Mostren que els centres tenen incidència en els resultats de l'alumnat, atès que en una mateixa zona geogràfica i en un mateix nivell socioeconòmic es donen diferències de resultats destacades, independentment de la titularitat pública o privada-concertada dels centres. Això vol dir que variables com el funcionament del centre, el paper dinamitzador i orientador de l'equip directiu i l'equip docent, les pràctiques pedagògiques o el clima escolar han de tenir alguna cosa a veure amb els resultats d'un alumnat de característiques possiblement força similars.

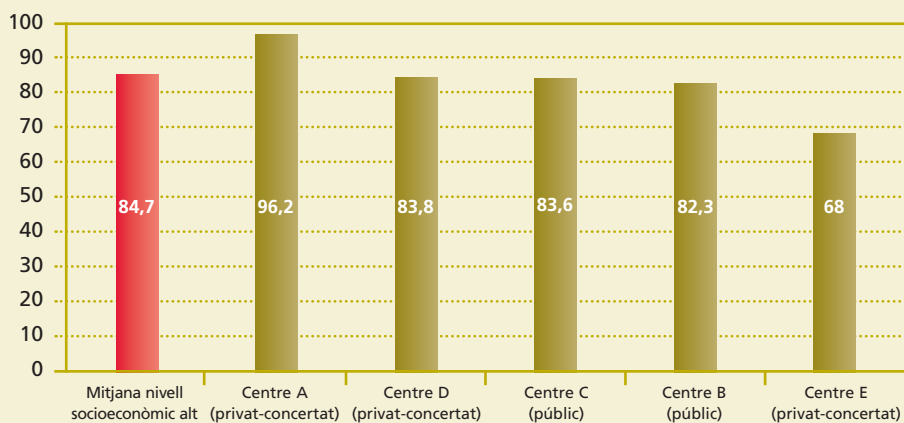
Gràfic 48 ■ Resultats de centres d'una mateixa zona geogràfica. Nivell socioeconòmic alt. Competència en llengua catalana

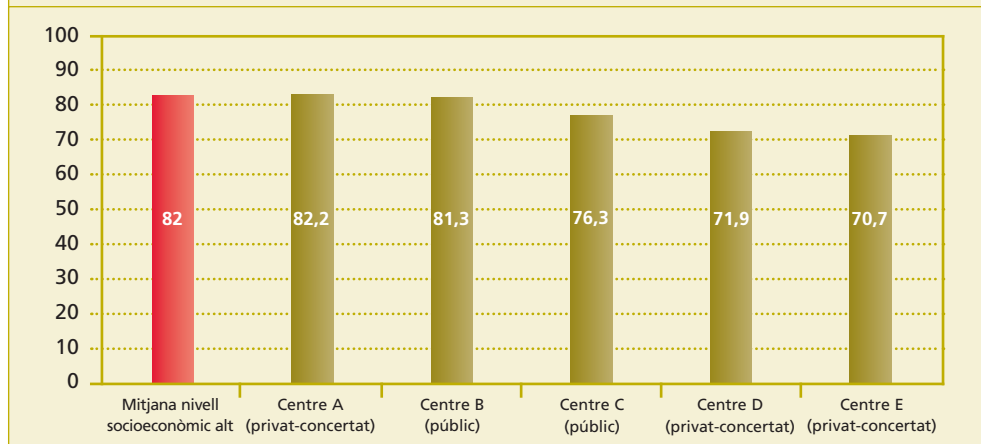
Gràfic 49 ■ Resultats de centres d'una mateixa zona geogràfica. Nivell socioeconòmic alt. Competència en llengua castellana

Gràfic 50 ■ Resultats de centres d'una mateixa zona geogràfica. Nivell socioeconòmic alt. Competència matemàtica

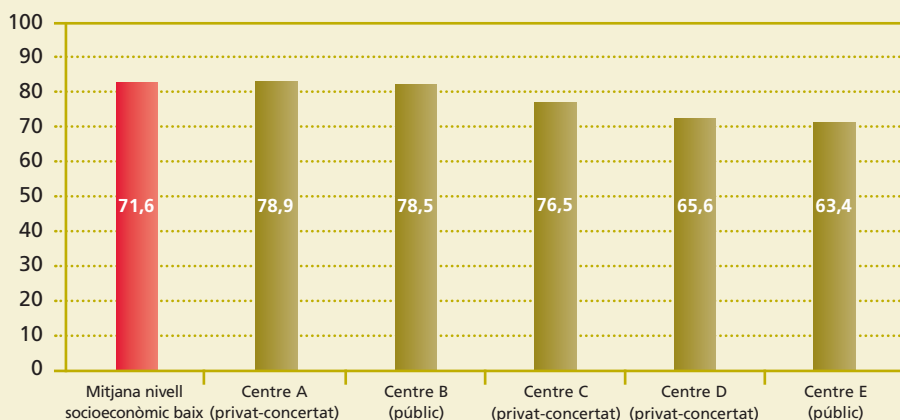

Gràfic 51 ■ Resultats de centres d'una mateixa zona geogràfica. Nivell socioeconòmic alt. Competència en llengua anglesa

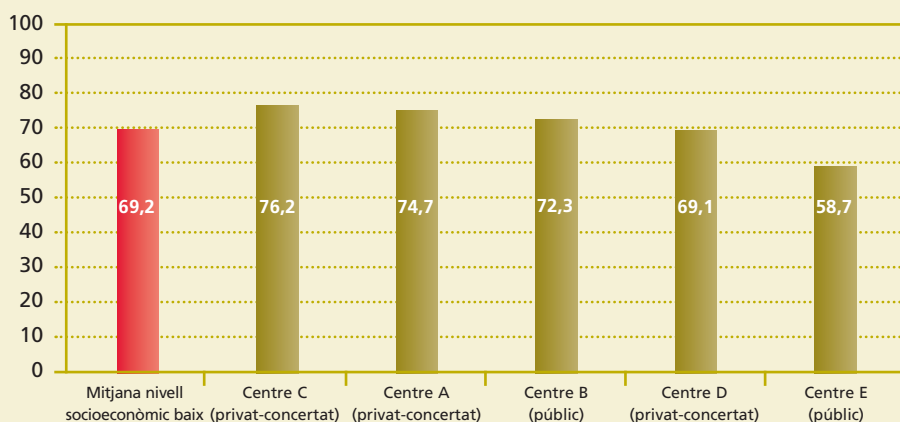

En el nivell socioeconòmic alt s'observa que el centre que obté la puntuació més alta sempre és el centre A, de titularitat privada-concertada. Per contra, el centre que té la puntuació més baixa sempre és l'E, que també és de titularitat privada-concertada. El centre públic B obté unes puntuacions molt similars a les obtingudes pel centre A, amb una diferència que no arriba als dos punts en totes les competències avaluades excepte en la matemàtica, on els resultats del centre B són superats pel centre D (privat-concertat) i pel centre C (públic) per poc més d'un punt i se separen dels del centre A per 13,9 punts.

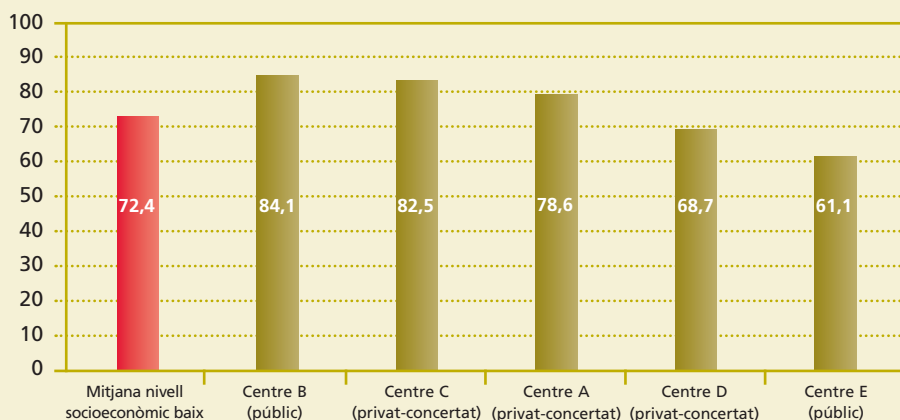
Gràfic 52 ■ Resultats de centres d'una mateixa zona geogràfica. Nivell socioeconòmic baix. Competència en llengua catalana

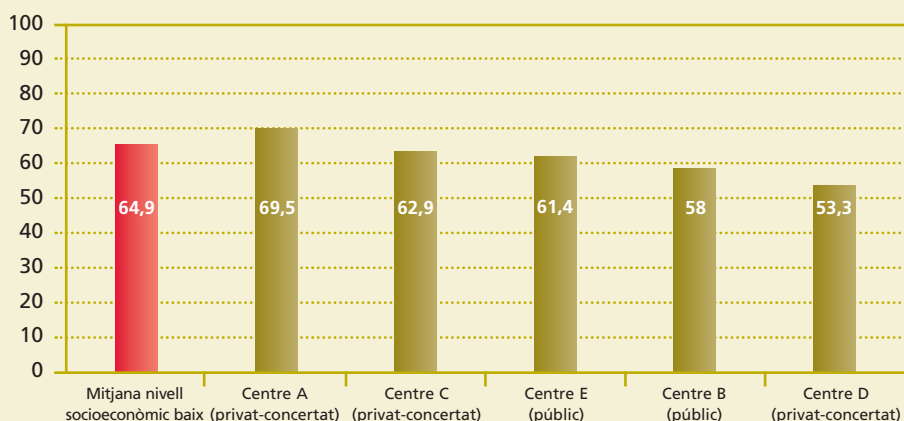
Gràfic 53 ■ Resultats de centres d'una mateixa zona geogràfica. Nivell socioeconòmic baix. Competència en llengua castellana

Gràfic 54 ■ Resultats de centres d'una mateixa zona geogràfica. Nivell socioeconòmic baix. Competència matemàtica

Gràfic 55 ■ Resultats de centres d'una mateixa zona geogràfica. Nivell socioeconòmic baix. Competència en llengua anglesa

En el nivell socioeconòmic baix hi ha un centre privat-concertat amb la puntuació més alta en totes les competències lingüístiques. En la competència matemàtica, en canvi, el centre que obté la puntuació més alta és de titularitat pública. En llengua catalana, hi ha un centre públic que obté una puntuació pràcticament idèntica al centre privat-concertat amb la puntuació més alta.

El centre amb puntuació més baixa és de titularitat pública en competència en llengua catalana, castellana i matemàtica —en aquest cas és sempre el mateix, el centre E—, mentre que en llengua anglesa ho és un centre de titularitat privada-concertada.

La disparitat de resultats és notable, tant en els centres de nivell socioeconòmic alt com en el baix. En el nivell socioeconòmic alt, la diferència entre el centre amb la puntuació més alta i el centre amb la puntuació més baixa no arriba als 15 punts en la competència lingüística: n'hi ha 14,5 en llengua catalana, 11,4 en llengua castellana i 11,5 en llengua anglesa. En competència matemàtica, en canvi, la diferència es dispara fins als 28,2 punts.

En el nivell socioeconòmic baix la diferència sobrepasa sempre els 15 punts, de vegades de manera considerable: n'hi ha 15,5 en llengua catalana, 17,5 en llengua castellana, 23 en competència matemàtica i 16,2 en llengua anglesa. En aquesta darrera competència, però, s'ha de remarcar que només el centre A obté una puntuació situada per sobre de la mitjana de Catalunya.

Les dades dels cinc centres del mateix nivell socioeconòmic de la zona geogràfica observada permeten concloure que més enllà de les variables associades als resultats que s'han considerat en aquest informe, hi ha variables relacionades amb el funcionament del centre, les pràctiques pedagògiques, el clima escolar, etc., que poden introduir força diferències en els resultats de l'alumnat.

Els 5 centres de nivell socioeconòmic baix situats en una mateixa zona geogràfica analitzats presenten diferències superiors als 15 punts en totes les competències avaluades

6.3. Dispersió dels resultats entre les competències avaluades

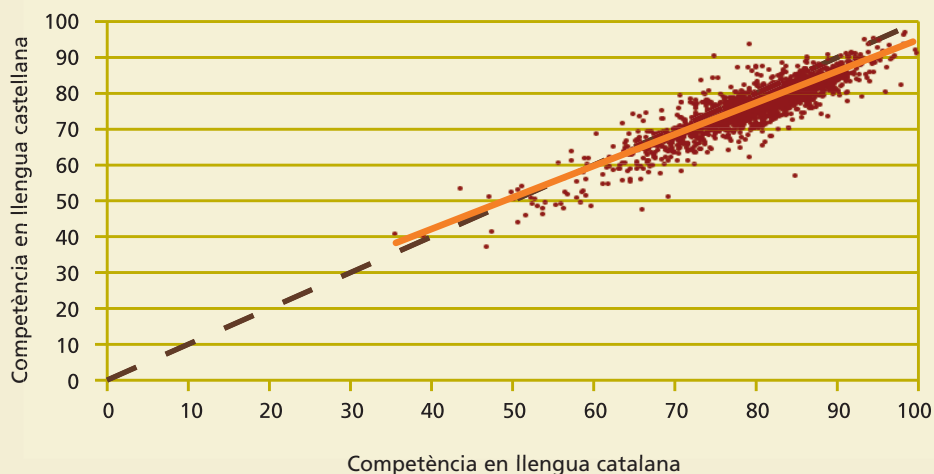
Per conèixer si l'alumnat dels centres que ha fet la prova de sisè d'educació primària presenta un domini equilibrat de les competències avaluades, a continuació es mostren gràfics de dispersió per a diferents parelles de competències. Cada punt reflecteix la

ubicació d'un centre d'acord amb la puntuació mitjana que ha obtingut el seu alumnat a les dues competències comparades. La representació de tots els centres dona lloc a un núvol de punts, a partir del qual s'han calculat les rectes que millor s'ajusten a la distribució de les dades. A cadascun dels gràfics s'ha incorporat una recta que correspon al supòsit que la puntuació mitjana dels centres és igual en les dues competències que es relacionen (la funció identitat, marcada amb una línia discontinua). La distància entre aquesta línia i els nivells d'assoliment reals (representats per la recta de regressió, de color taronja) permet valorar si els centres han obtingut resultats homogenis en les diferents competències o si, al contrari, hi ha disparitat entre les puntuacions d'algunes competències. Com més a prop es trobin les dues rectes, més similars seran els resultats dels centres. Si el núvol de punts se situa per sota de la funció identitat, les puntuacions en la competència representada a l'eix horitzontal són més favorables que les de la competència corresponent a l'eix vertical. Per contra, quan la majoria dels punts es troben per sobre de la funció identitat, les puntuacions de la competència situada a l'eix vertical són més favorables del que s'hauria d'esperar.

El **gràfic núm. 56** mostra una elevada associació lineal entre les puntuacions mitjanes obtingudes pels centres en competència en llengua catalana i castellana. El coeficient de correlació de Pearson és de 0,89 sobre 1. O dit d'una altra manera, el 80% dels elements que influeixen en l'assoliment de la competència són comuns en llengua catalana i en llengua castellana. El conjunt de núvols de punts apareix agrupat en una zona del gràfic i les dues rectes, la funció identitat i la recta de regressió, són molt properes, de manera que es pot afirmar que la majoria de centres ha obtingut uns resultats força similars en llengua catalana i en llengua castellana. Aquest fet és comú tant per als centres que han obtingut una puntuació baixa, com per als que l'han obtingut mitjana o alta. Així, és d'esperar que una escola amb una puntuació de 80 punts en llengua catalana presenti un resultat similar en llengua castellana. Es constata, doncs, que l'alumnat té un domini equilibrat en ambdues competències. Aquesta alta correlació que hi ha entre els resultats de competència en llengua catalana i llengua castellana ja es donava a la prova d'avaluació de sisè d'educació primària del 2011 (vegeu el número 21 dels *Quaderns d'avaluació*).

La majoria de centres ha obtingut resultats similars en competència en llengua catalana i castellana. Això vol dir que l'alumnat té un domini equilibrat de les dues llengües

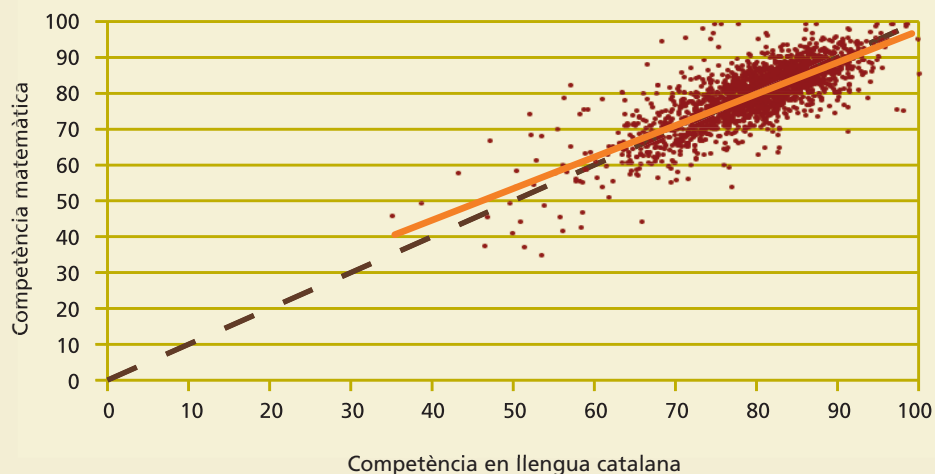
Gràfic 56 ■ Correlació entre les puntuacions de competència en llengua catalana i llengua castellana

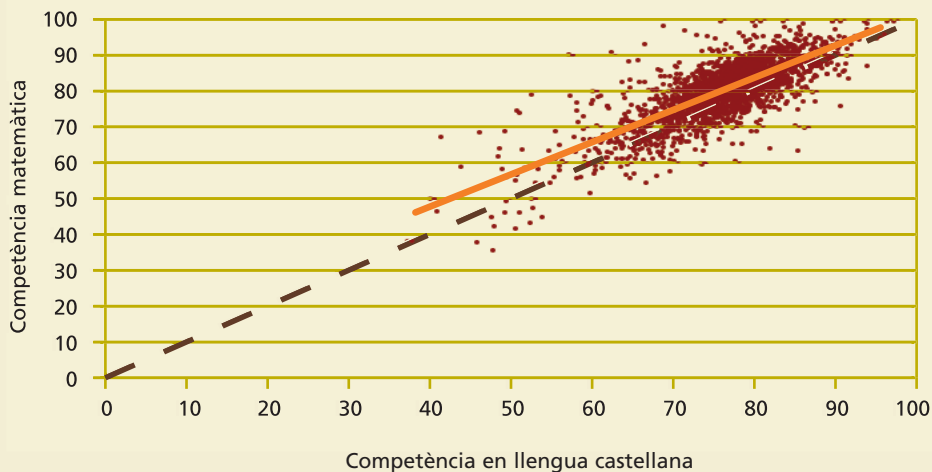
La semblança dels resultats en competència matemàtica i competència lingüística és també alta, ja que la funció identitat i la recta de regressió presenten valors també molt pròxims, tant si la llengua a comparar és la catalana com la castellana. Ara bé, mentre que en el **gràfic núm. 57** s'observa que la majoria de punts se situen tant per sobre com per sota de la funció identitat, de manera que els resultats obtinguts en llengua catalana i en matemàtiques són homogenis, en el **gràfic núm. 58** s'observa que la majoria de punts es troba per sobre de la funció identitat, de manera que es pot afirmar que els resultats en competència matemàtica, situada a l'eix vertical, són més favorables del que s'hauria d'esperar pels resultats obtinguts en llengua castellana. Per exemple, centres que obtenen uns 70 punts en competència en llengua catalana, n'obtenen també 70 en competència matemàtica (**gràfic núm. 57**), mentre que els centres que obtenen 60 punts en llengua castellana, també n'obtenen uns 70 en competència matemàtica (**gràfic núm. 58**).

Els resultats en competència en llengua catalana o castellana no condicionen negativament les puntuacions en competència matemàtica

Gràfic 57 ■ Correlació entre les puntuacions de competència en llengua catalana i competència matemàtica

Gràfic 58 ■ Correlació entre les puntuacions de competència en llengua castellana i competència matemàtica

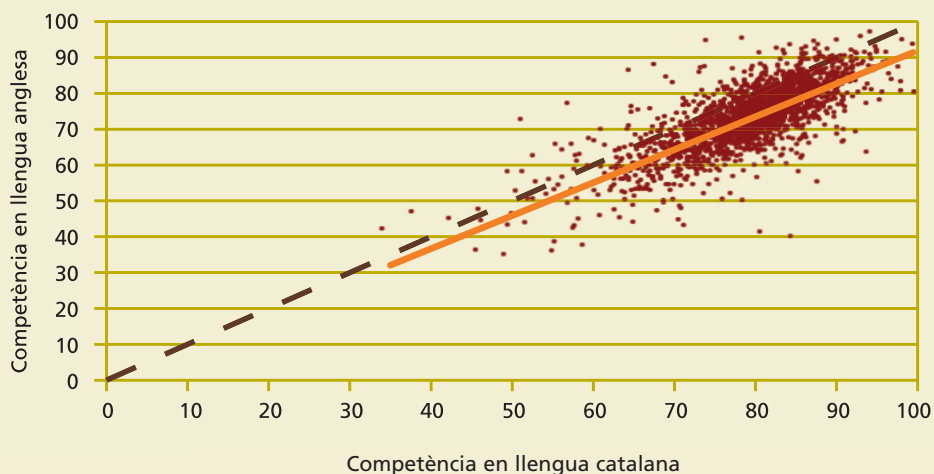
La correlació de resultats de competència en llengua anglesa d'una banda i llengua catalana o castellana de l'altra mostra també que la funció identitat i la recta de regressió són molt properes i que el núvol de punts ocupa una zona homogènia del gràfic. Això vol dir que també hi ha una forta correlació entre els resultats obtinguts en les dues llengües oficials i la llengua anglesa. Ara bé, en la correlació amb llengua catalana (**gràfic núm. 59**), la recta que resumeix el núvol de punts se situa per sota de la funció identitat, mentre que en la correlació amb llengua castellana se situa tant per sobre com per sota (**gràfic núm. 60**). Això vol dir que les puntuacions en competència en llengua catalana són més favorables del que seria d'esperar per les puntuacions obtingudes en competència en llengua anglesa, mentre que els resultats entre les dues llengües comparades s'equilibren més si es tracta de la llengua castellana i la llengua anglesa.

Hi ha una forta correlació entre els resultats obtinguts en les dues llengües oficials i la llengua anglesa

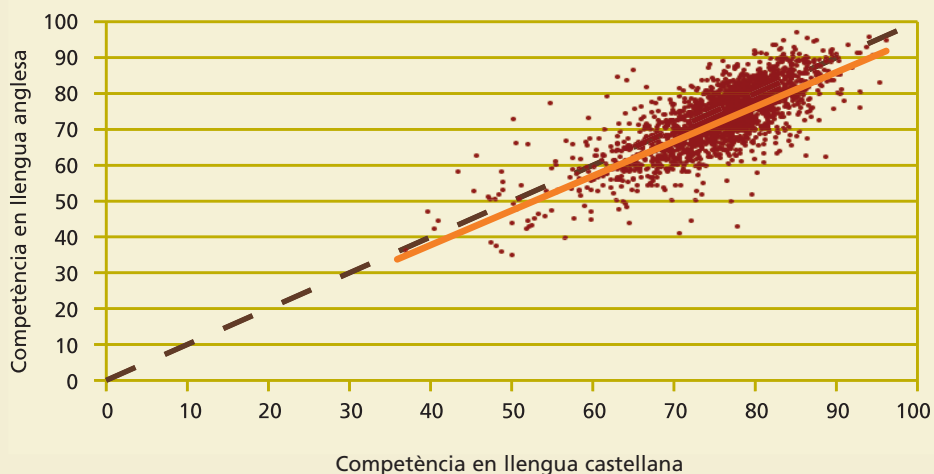
El domini de totes les competències avaluades està fortament vinculat, de manera que és d'esperar que un centre que obté bons resultats en una competència els obtingui també en les altres

En general i amb els matisos que s'han esmentat més amunt, el coeficient de correlació de Pearson reflecteix que el domini de totes les competències avaluades està fortament vinculat, de manera que un centre que obté bons resultats en una competència els obté també en les altres tres competències avaluades. Aquesta dada corrobora la informació aportada per l'estudi de cas dels cinc centres del mateix nivell socioeconòmic situats en una mateixa zona geogràfica, analitzats al punt 6.2, on el centre que obté la puntuació més alta en el nivell socioeconòmic alt, per exemple, és sempre el mateix, el centre A.

Gràfic 59 ■ Correlació entre les puntuacions de competència en llengua catalana i llengua anglesa

Gràfic 60 ■ Correlació entre les puntuacions de competència en llengua castellana i llengua anglesa

7. CONCLUSIONS

Una primera anàlisi dels resultats obtinguts per l'alumnat en la prova de sisè d'educació primària de 2012 permet de plantejar les conclusions i reflexions següents:

- La prova és útil perquè proporciona informació orientativa a les famílies i als centres en un moment clau de l'escolarització com és el final de l'educació primària.
- La prova té potencialitat per detectar mancances i per millorar processos i resultats educatius. Contribueix, així, a enfortir l'autonomia de centres.
- Els resultats globals obtinguts han millorat lleugerament respecte de l'any 2011 en llengua catalana (2011: 77,2; 2012: 79,6) i en llengua castellana (2011: 73,6; 2012: 76,6). S'han mantingut pràcticament iguals en matemàtiques (2011: 80,9; 2012: 80,2) i han disminuït en llengua anglesa (2011: 80,6; 2012: 74,3).
- El percentatge d'alumnat situat en el nivell alt de la competència se situa per sobre del 40% en totes les competències avaluades. És del 45,6% en llengua catalana, del 46,1% en llengua castellana, del 45,0% en matemàtiques i del 40,3% en llengua anglesa.
- El percentatge d'alumnat situat en el nivell baix de la competència és del 15,5% en llengua catalana, del 19,0% en llengua castellana, del 18,2% en matemàtiques i del 27,4% en llengua anglesa. Probablement, aquest percentatge d'alumnat tindrà dificultat en el seu pas per l'educació secundària obligatòria si no es reforcen les competències amb l'atenció individualitzada (SEP).
- La puntuació mitjana obtinguda en la competència en llengua catalana i llengua castellana és molt similar (79,6 i 76,6, respectivament), la qual cosa posa en evidència que el sistema educatiu català proporciona un coneixement equiparable de les dues llengües oficials de Catalunya. Aquesta constatació es repeteix en tots els estudis d'avaluació.
- Tant en llengua catalana com en llengua castellana es dona una diferència considerable entre la puntuació mitjana obtinguda en comprensió lectora i l'obtinguda en expressió escrita, que és sempre menor. En llengua catalana hi ha 14,5 punts de diferència

En general, els resultats globals obtinguts el 2012 han millorat respecte els del 2011

(85,0 i 71,5), que es redueixen a 7,9 en llengua castellana (79,5 i 71,6). La diferència de puntuació entre els dos àmbits de la competència s'ha reduït considerablement si els comparem amb els de l'avaluació de sisè d'educació primària del 2011 (que arribaven gairebé a 18 punts en competència en llengua catalana i a 13 en llengua castellana).

- En competència matemàtica, els resultats segons l'àmbit de la competència avaluat són força equilibrats, ja que se situen al voltant dels 80 punts, propers a la puntuació mitjana (80,2). La puntuació mitjana en numeració i càlcul és de 82,1 punts, en espai, forma i mesura és de 80,1 punts i en relacions i canvi és de 78,2 punts. Com en els cicles anteriors, l'àmbit amb la puntuació més alta és el de numeració i càlcul i el que l'obté més baixa és el de relacions i canvi.
- En competència en llengua anglesa hi ha una diferència de 9,3 punts entre l'àmbit de comprensió lectora (69,8) i el de comprensió oral (78,9), el segon dels quals se situa per sobre de la mitjana (74,3). Aquesta diferència a favor de la comprensió oral es manté en els tres cicles de l'avaluació, amb proporcions diferents.
- El nivell socioeconòmic del centre introdueix fortes diferències en els resultats. Com més baix és el nivell socioeconòmic del centre, més alt és el percentatge d'alumnat situat en el nivell baix d'assoliment de la competència. I a la inversa, el percentatge d'alumnat situat en el nivell alt decreix a mesura que decreix el nivell socioeconòmic del centre.
- Els resultats segons la titularitat dels centres mostren que l'escola pública és la que té un percentatge més elevat d'alumnat situat en el nivell baix de la competència. Tot i això, si es contempla la variable de titularitat de centre conjuntament amb la del nivell socioeconòmic del centre, s'observa que les diferències detectades tendeixen a decreixen en un mateix nivell socioeconòmic.
- Com és habitual en tots els estudis d'avaluació, les nenes obtenen una puntuació mitjana lleugerament més alta en competència lingüística (3,2 punts en llengua catalana, 2,2 punts en llengua castellana, 3,8 punts en llengua anglesa), mentre que els nens l'obtenen més alta en competència matemàtica (3,9 punts).
- En totes les competències avaluades, l'alumnat nadiu obté més bons resultats que l'alumnat estranger. L'alumnat estranger obté puntuacions sempre per sota de la mitja-

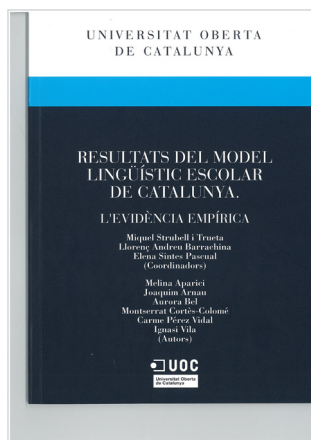
Les dades permeten pensar que la variable de nivell socioeconòmic del centre incideix més en els resultats que la variable

na de Catalunya. La puntuació mitjana més alta de l'alumnat estranger és l'obtinguda en competència matemàtica (71,7), mentre que la puntuació mitjana més baixa és l'obtinguda en llengua anglesa (66,9).

- De les variables associades a l'alumnat considerades, la que té més incidència en els resultats és la repetició de curs, amb uns 15 punts de diferència.
- De les variables associades als centres considerades, la que té més incidència en els resultats és el nivell socioeconòmic, amb 12 punts de diferència.
- Totes les variables tingudes en compte, tant les associades a l'alumnat com les associades als centres, tenen un comportament molt similar en la competència comunicativa en llengua catalana i castellana. Així doncs, els centres han aconseguit compensar parcialment l'efecte del nivell socioeconòmic en els resultats de les dues llengües oficials de Catalunya.
- Els resultats en totes les competències avaluades són equilibrats per territoris, de manera que es pot afirmar que el sistema educatiu català contribueix a la cohesió social de tot el territori de Catalunya.
- Els centres tenen incidència en els resultats de l'alumnat, ja que centres d'una mateixa zona geogràfica i d'un mateix nivell socioeconòmic poden presentar uns resultats molt diferents. Una submostra aleatòria de deu centres evidencia que mentre que els centres de nivell socioeconòmic alt situats en una mateixa zona geogràfica presenten uns resultats força equilibrats, els centres de nivell socioeconòmic baix situats en una mateixa zona geogràfica presenten diferències superiors als 15 punts.
- El funcionament del centre, el paper que hi fa l'equip directiu, com són les pràctiques pedagògiques i quin és el clima escolar són variables que tenen molt a veure amb els resultats d'un alumnat de característiques similars.
- La correlació de resultats que es dona entre les puntuacions de l'alumnat obtingudes en llengua catalana i en llengua castellana posa en evidència que l'alumnat té un domini força equilibrat de les dues llengües oficials.
- La incidència en els resultats del nivell socioeconòmic dels centres confirma les dades proporcionades per tots els estudis d'avaluació.

De
les variables
associades
considerades, les que
incideixen més en els
resultats són la repetició
de curs i el nivell
socioeconòmic del
centre

REVISTA DE LLIBRES

Resultats del model lingüístic escolar de Catalunya. L'evidència empírica.
Barcelona, UOC, 2011

El volum, de quaranta-set pàgines, conté sis articles que demostren, amb dades de diferents estudis d'avaluació, la validesa del model educatiu català. Com afirmen Miquel Strubell i Lluís Andreu a la presentació, la immersió lingüística és un «model d'èxit, un model aplaudit pel Consell d'Europa i altres organismes internacionals, que, a més, no segrega als estudiants en funció de la seva llengua i que garanteix la cohesió social.»

Els autors dels articles responen a les preguntes següents:

1. Els alumnes castellanoparlants acaben l'escolaritat obligatòria amb dèficits en els coneixements escolars per culpa d'estudiar en una llengua —la catalana— que no és la seva? (Ignasi Vila)
2. Els alumnes del sistema educatiu català, tenen dèficits en els coneixements escolars en comparació amb alumnes d'altres contextos? (Joaquim Arnau)
3. Els alumnes acaben l'escolarització obligatòria amb dèficits en els coneixements de castellà pel fet d'estudiar (principalment) en llengua catalana? (Montserrat Cortés-Colomé)
4. Els (o molts) alumnes castellanoparlants (i d'altres llengües) acaben l'escolarització obligatòria amb (importants) dèficits en els coneixements de català si no estudien (principalment) en llengua catalana? (Ignasi Vila)
5. Les persones que han adquirit un bon domini de dues llengües de manera precoç tenen més facilitat per aprendre una altra llengua, comparades amb les persones monolingües? (Aurora Bel, Carme Pérez Vidal)
6. Hi ha proves que les persones que han adquirit un bon domini de dues llengües de manera precoç tenen avantatges cognitius, comparades amb les persones monolingües? (Melina Aparici)

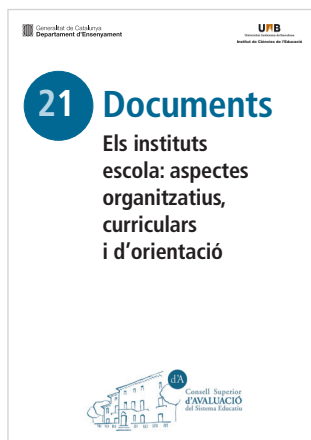
Key Data on Teaching Languages at School in Europe 2012.
Brussel·les, Eurydice, Setembre 2012

El volum ofereix un panorama complet dels sistemes d'ensenyament de llengües que hi ha en 32 països europeus. L'informe combina dades estadístiques amb informació qualitativa per descriure el context i l'organització de l'ensenyament de llengües estrangeres, els nivells de participació de l'alumnat i la formació inicial i permanent que rep el professorat de llengües estrangeres. A banda de presentar una instantània de la situació actual, l'informe presenta també diverses sèries temporals que són de gran interès a l'hora d'identificar les tendències de l'ensenyament de llengües en les últimes dècades.

El volum inclou 61 indicadors, classificats en cinc blocs: context, organització, participació, professorat i processos d'ensenyament. La informació de Catalunya s'inclou dins de la d'Espanya, que té en compte les diferències que hi pot haver entre diferents comunitats autònomes.

La millora de l'aprenentatge de llengües no només s'ha convertit en un dels objectius principals del Marc estratègic per a l'educació i la formació (ET 2020), sinó també en una mesura per facilitar la mobilitat dels ciutadans i ciutadanes de la UE.

PUBLICACIONS DEL CONSELL

Els institut escola: aspectes organitzatius, curriculars i d'orientació. Barcelona: Departament d'Ensenyament, Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, juliol 2012

El volum és l'informe final de la recerca avaluativa, duta a terme en col·laboració amb l'ICE de la UAB, que estudia el funcionament dels institut escola de Catalunya. Actualment, hi ha 18 centres integrats a Catalunya, creats a partir de la LEC i que recuperen el model institut per la Generalitat republicana.

A la presentació del volum s'ha inclòs un resum de les conclusions més rellevants. El primer capítol, molt breu, és la introducció. El segon està dedicat als objectius de la recerca. El tercer tracta del marc de referència, analitza algunes de les estructures educatives integrades i no integrades segons la Classificació Internacional Normalitzada de l'Educació (CINE) i estudia els reptes que planteja la transició d'educació primària a secundària. El capítol quart descriu els aspectes metodològics de la recerca i el cinquè, la mostra dels centres d'estudi, els informants clau i el nivell de participació. El capítol sisè presenta els resultats obtinguts: la descripció de les percepcions de les dimensions avaluades segons el perfil dels responents. El capítol setè conté la descripció i anàlisi de cinquanta pràctiques de referència, que poden servir de model a d'altres centres. El capítol vuitè conté les deu conclusions i les cinc propostes a què han arribat els autors de la recerca.

PUBLICACIONS RECENTS DEL CONSELL

Quaderns d'avaluació

- 22 *L'avaluació de quart d'ESO 2012*. Abril de 2012
- 21 *La llengua i resultats escolars. El projecte Filosofia 3/18*. Gener de 2012
- 20 *L'avaluació de sisè d'educació primària 2011. Síntesi de resultats*. Setembre de 2011
- 19 *Estudi PISA 2009. Síntesi de resultats*. Abril de 2011

Col·lecció «Documents»

- 20 *Avaluació del desenvolupament del projecte Filosofia 3/18*. Maig 2012
- 19 *Marc conceptual de resolució de problemes per a l'avaluació PISA 2012*. Setembre 2011
- 18 *Marc conceptual de matemàtiques per a l'avaluació PISA 2012*. Febrer 2011
- 17 *Avaluació de la formació professional reglada a Catalunya 2001-2008. Volum 5: avaluació de l'impacte i la causalitat de la inserció professional i la continuïtat formativa dels graduats en FPR*. Setembre 2010

Col·lecció «Informes d'avaluació»

- 18 *PISA 2009. Resultats de l'alumnat a Catalunya*. Desembre 2011
- 17 *Avaluació de la formació professional reglada a Catalunya 2001-2008. Resum executiu. Conclusions i recomanacions*. Setembre 2010
- 16 *L'avaluació de l'educació primària 2007*. Gener 2010
- 15 *L'educació postobligatòria a Catalunya. Eixos de desigualtat en les trajectòries formatives més enllà de l'ESO*. Febrer 2010

Col·lecció «Sistema d'Indicadors»

- 15 *Sistema d'Indicadors d'Ensenyament de Catalunya*. Febrer 2012

Totes aquestes publicacions es poden consultar a la pàgina web del Consell,
que trobareu al portal del Departament d'Ensenyament:
<http://www20.gencat.cat/portal/site/ensenyament>
